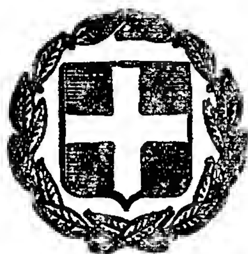

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Α Θ Η Ν Α 21 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1984	ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 18

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1416

Τροποποίηση και συμπλήρωση διατάξεων της δημοτικής και κοινοτικής νομοθεσίας για την ενίσχυση της Αποκέντρωσης και την ενδυνάμωση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κυρούμεν και εκδίδομεν τον κατωτέρω υπό της Βουλής ψηφισθέντα νόμον:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Διοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ
Επαρχεία — Έπαρχοι.

Άρθρο 1.
Επαρχεία. Σύσταση — Κατάργηση.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Οικονομικών και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, σε νησιωτικές περιοχές και στο νομό Έβρου μπορεί να συνιστώνται επαρχεία, εκτός από αυτά που έχουν συσταθεί με το άρθρο 1 του νόμου 108/1975 (ΦΕΚ Α 169). Με όμοια διατάγματα καθορίζονται η ονομασία, η έδρα, η τοπική αρμοδιότητα του επαρχείου και συνιστώνται οι θέσεις του προσωπικού των υπηρεσιών του.

2. Με τον ίδιο τρόπο καταργούνται ή συγχωνεύονται νησιωτικές επαρχίες του ίδιου νομού και μεταβάλλονται τα εδαφικά τους όρια.

Άρθρο 2.
Έπαρχοι — Σύσταση Θέσεων — Διορισμός — Αρμοδιότητες.

1. Σε κάθε επαρχείο συνιστάται θέση μετακλητού επάρχου με βαθμό β' των ειδικών θέσεων.

2. Ο έπαρχος διορίζεται και παύεται με απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών.

3. Ο έπαρχος είναι προϊστάμενος όλων των πολιτικών, αστυνομικών και λιμενικών υπηρεσιών του επαρχείου, πλην των δικαστικών.

4. Ο έπαρχος, εκτός από τις αρμοδιότητες του άρθρου 3 παράγραφος 1 του νόμου 108/1975, ασκεί και όσες άλλες του μεταβιβάζει ο αρμόδιος νομάρχης.

Άρθρο 3.
Υπηρεσιακή κατάσταση επάρχων.

1. Ο έπαρχος για θέματα που αναφέρονται στην υπηρεσιακή του κατάσταση υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Η μετάθεση του επάρχου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

2. Για τους επάρχους εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις με τους νομάρχες, εφόσον δεν ορίζει αλλιώς ο νόμος αυτός.

3. Τον έπαρχο, όταν απουσιάζει ή κωλύεται, αναπληρώνει ο ιεραρχικά ανώτερος υπάλληλος του επαρχείου κλάδου ΑΤ1 αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών ή υπάλληλος του ίδιου κλάδου της διεύθυνσης εσωτερικών της νομαρχίας, που ορίζεται με απόφαση του νομάρχη.

4. Οι έπαρχοι, εκτός από τις αποδοχές του βαθμού τους, λαμβάνουν και έξοδα παράστασης καθώς και κατ' αποκοπήν έξοδα κίνησης για τις εκτός έδρας μετακινήσεις τους, που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Τα έξοδα παράστασης και κίνησης δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα αντίστοιχα των νομαρχών. Στους αναπληρωτές των επάρχων καταβάλλεται το μισό των παραπάνω εξόδων παράστασης και κίνησης, που αναλογούν στο χρόνο αναπλήρωσης, χωρίς να γίνεται αντίστοιχη περικοπή από τα μηνιαία έξοδα παράστασης και κίνησης των επάρχων.

Άρθρο 4.
Αντικατάσταση και κατάργηση διατάξεων.

1. Το άρθρο 4 του νόμου 108/1975 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 4.

Κατά των αποφάσεων του επάρχου μπορεί ν' ασκηθεί προσφυγή στον Υπουργό Εσωτερικών, για παράβαση του νόμου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 3200/1955 «περί διοικητικής αποκεντρώσεως», όπως ισχύει κάθε φορά».

2. Τα άρθρα 2 και 3 παράγραφος 2 του νόμου 108/1975 καταργούνται.

Άρθρο 5.
Επαρχιακό συμβούλιο.

1. Σε κάθε επαρχείο συνιστάται επαρχιακό συμβούλιο, που αποτελείται από:

α) τον έπαρχο, ως πρόεδρο,

β) το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της έδρας του επαρχείου,

γ) τους εκάστοτε αιρετούς νομαρχιακούς συμβούλους της επαρχίας, που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου 3200/1955.

δ) δύο έως τέσσερις εκπροσώπους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης του επαρχείου, από τους οποίους τουλάχιστον ο ένας εκπροσωπεί τις κοινότητες. Ο αριθμός των εκπροσώπων ορίζεται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου. Οι εκπρόσωποι πρέπει να είναι αντιπρόσωποι στην τοπική ένωση δήμων

και κοινοτήτων του νομού και ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τη διοικούσα επιτροπή της και

ε) από εκλεγμένους εκπροσώπους επαγγελματικών, συνεταιριστικών, επιστημονικών και συνδικαλιστικών οργανώσεων ή επιμελητηρίων που ορίζονται με τους αναπληρωτές τους από τα διοικητικά συμβούλια ή τις διοικούσες επιτροπές των οικείων οργανώσεων και έχουν κατοικία ή κύρια επαγγελματική εγκατάσταση στην επαρχία.

2. Τα μέλη της περίπτωσης ε΄ της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού δεν μπορεί να είναι περισσότερα από το σύνολο των μελών των περιπτώσεων β΄, γ΄ και δ΄ της ίδιας παραγράφου.

Από τους εκπροσώπους αυτούς ανά ένας προέρχεται από τις οργανώσεις ή τα επιμελητήρια των αγροτών, των εργατοϋπαλλήλων, των εργοδοτών και των επιστημόνων.

Στις επαρχίες που υπάρχουν δύο ή περισσότερες όμοιες οργανώσεις ο ορισμός του μέλους του επαρχιακού συμβουλίου γίνεται από την οργάνωση που έχει τα περισσότερα μέλη. Ο προσδιορισμός της οργάνωσης αυτής γίνεται με απόφαση του νομάρχη.

3. Ο νομάρχης, αν παρίσταται, μπορεί να προεδρεύει στις συνεδριάσεις του επαρχιακού συμβουλίου χωρίς ψήφο.

Ο έπαρχος, μετά από πρόσκληση του νομάρχη, μπορεί να συμμετέχει στο νομαρχιακό συμβούλιο και να παίρνει μέρος στις εργασίες του χωρίς ψήφο.

4. Το επαρχιακό συμβούλιο συγκροτείται με απόφαση του νομάρχη. Γραμματέας του επαρχιακού συμβουλίου και αναπληρωτής του ορίζονται από το νομάρχη υπάλληλοι του επαρχείου ή του δήμου ή της κοινότητας της έδρας του επαρχείου.

Άρθρο 6.

Αρμοδιότητες επαρχιακού συμβουλίου.

Το επαρχιακό συμβούλιο γνωμοδοτεί για όλα τα θέματα αρμοδιότητας του νομαρχιακού συμβουλίου που αφορούν την επαρχία και ασκεί τις αποφασιστικές αρμοδιότητες που του μεταβιβάζει το νομαρχιακό συμβούλιο. Η έκταση και το είδος αυτών των αρμοδιοτήτων καθορίζονται με βάση τις ειδικές τοπικές συνθήκες και την οργάνωση του επαρχείου.

Άρθρο 7.

Λειτουργία του επαρχιακού συμβουλίου —

Καθορισμός της αποζημίωσης των μελών.

1. Η θητεία των μελών του επαρχιακού συμβουλίου που αναφέρονται στα στοιχεία δ΄ και ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 5 είναι διετής.

2. Το επαρχιακό συμβούλιο συγκαλείται από τον πρόεδρο και συνεδριάζει τουλάχιστο μία φορά το μήνα.

Το επαρχιακό συμβούλιο συγκαλείται υποχρεωτικά και όταν το ζητήσει εγγράφως τουλάχιστον το ένα τρίτο των μελών του.

3. Ο έπαρχος και ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας της έδρας της επαρχίας αναπληρώνονται στο επαρχιακό συμβούλιο από το νόμιμο αναπληρωτή τους.

4. Προϊστάμενοι των υπηρεσιών της επαρχίας, της νομαρχίας και των υπηρεσιών περιφερειακής ανάπτυξης παίρνουν μέρος στις εργασίες του επαρχιακού συμβουλίου για θέματα της αρμοδιότητάς τους ως εισηγητές χωρίς ψήφο μετά από πρόσκληση του προέδρου του συμβουλίου. Κατά τον ίδιο τρόπο μπορούν να παραστούν και εκπρόσωποι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της επαρχίας, άλλοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή κοινωφελών οργανισμών ή επιχειρήσεων ή υπάλληλοι των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της επαρχίας, εφόσον η παρουσία τους κριθεί από τον πρόεδρο του επαρχιακού συμβουλίου αναγκαία για τη διευκόλυνση του έργου του συμβουλίου.

5. Τα λοιπά θέματα που αφορούν τη λειτουργία του επαρχιακού συμβουλίου ρυθμίζονται από κανονισμό που εκδίδεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

6. Για τον καθορισμό της αποζημίωσης του προέδρου και των μελών του επαρχιακού συμβουλίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 10 του νόμου 1235/1982 (ΦΕΚ Α΄ 26).

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τοπική Αυτοδιοίκηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων.

Άρθρο 8.

Αρμοδιότητες — Πόροι.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού, αρμοδιότητες, που ασκούνται από: α) τους υπουργούς, β) τους νομάρχες, γ) τους προϊσταμένους των κεντρικών υπηρεσιών των υπουργείων και δ) τους προϊσταμένους των περιφερειακών αρχών νομαρχιακού και διανομαρχιακού επιπέδου των υπουργείων, μπορεί να μεταβιβάζονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον αφορούν υποθέσεις τοπικού χαρακτήρα.

2. Με όμοια διατάγματα και με τις παραπάνω προϋποθέσεις, αρμοδιότητες που ασκούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς κοινής ωφέλειας μπορεί να μεταβιβάζονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από σύμφωνη γνώμη του διοικητικού συμβουλίου τους.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, συντρέχουσες αρμοδιότητες των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που αναφέρονται στο άρθρο 24 του νόμου 1065/1980 μπορεί να μεταφέρονται στην κατηγορία των αποκλειστικών του άρθρου 23 του ίδιου νόμου και να εξειδικεύεται το περιεχόμενό τους.

4. Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, με τα ίδια διατάγματα που προσυπογράφονται και από τον Υπουργό Οικονομικών, εξασφαλίζεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και η μεταφορά των αναγκαίων για την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων τους, πόρων.

Άρθρο 9.

Λιμενικά Ταμεία.

1. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Δημοσίων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας, μπορεί να καταργούνται λιμενικά ταμεία και οι αρμοδιότητές τους να μεταφέρονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από σύμφωνη γνώμη των συμβουλίων τους και γνώμη των λιμενικών επιτροπών.

Το προσωπικό που υπηρετεί κατά το χρόνο κατάργησης του λιμενικού ταμείου μεταφέρεται στον οικείο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και εντάσσεται με την ίδια σχέση με την οποία υπηρετούσε στο λιμενικό ταμείο. Η ένταξη γίνεται σε κενές θέσεις που τυχόν υπάρχουν και σε αντίθετη περίπτωση σε θέσεις που συνιστώνται αυτοδίκαια με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας. Η ένταξη, ο καθορισμός της σειράς αρχαιότητας των εντασσομένων και η ρύθμιση όλων των θεμάτων της υπηρεσιακής τους κατάστασης, που προκύπτουν από τη μεταφορά προσωπικού, γίνονται με αποφάσεις του αρμόδιου για διορισμό οργάνου, ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου υπηρεσιακού συμβουλίου του προσωπικού των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Με όμοια διατάγματα ρυθμίζονται η μεταφορά σε άλλους ασφαλιστικούς φορείς των ασφαλιστικών εισφορών και των ασφαλιστικών δικαιωμάτων του προσωπικού που μεταφέρεται καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την ασφάλιση και την πρόνοια του προσωπικού αυτού.

2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης με τη δημοσίευση του διατάγματος υπεισέρχονται αυτοδίκαια σε όλα τα δικαιώμα-

τα και υποχρεώσεις των λιμενικών ταμείων που καταργούνται. Στο περιθώριο των βιβλίων μεταγραφών σημειώνεται, προκειμένου για ακίνητα, η μεταβολή που επέρχεται με το νόμο αυτόν. Εκκρεμείς δίκες των ταμείων που καταργούνται συνεχίζονται στο όνομα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Με όμοια διατάγματα μπορεί ορισμένες από τις αρμοδιότητες λιμενικού ταμείου που δεν καταργείται να μεταφέρονται σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον αφορούν λιμάνι που βρίσκεται μέσα στην εδαφική τους περιφέρεια. Με τα ίδια διατάγματα καταργούνται θέσεις προσωπικού που πλεονάζει μετά τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων αυτών και ρυθμίζονται όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του λιμενικού ταμείου που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με τις μεταβιβαζόμενες αρμοδιότητες και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

Το προσωπικό των καταργούμενων θέσεων του λιμενικού ταμείου μεταφέρεται στο δήμο ή την κοινότητα στον οποίο μεταφέρθηκαν οι αρμοδιότητες. Για το προσωπικό αυτό εφαρμόζονται οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίων Έργων και Εμπορικής Ναυτιλίας μπορεί να ανατεθεί σε δήμο ή κοινότητα η εκτέλεση λιμενικών έργων. Οι πρόσοδοι από την εκμετάλλευση ή χρήση των έργων αυτών αποτελούν έσοδα του δήμου ή της κοινότητας και εισπράττονται από αυτούς.

5. Με απόφαση του νομάρχη μπορεί να γίνει απόσπαση σε δήμο ή κοινότητα προσωπικού λιμενικού ταμείου που υπηρετεί με σχέση δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου μετά από σύμφωνη γνώμη της λιμενικής επιτροπής και του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Δεν θίγεται κανένα από τα δικαιώματα του προσωπικού που αποσπάται από την υπηρεσία του στο λιμενικό ταμείο.

6. Η παράγραφος 4 του άρθρου 1 του νομοθετικού διατάγματος 1302/1949 (ΦΕΚ Α 304) καταργείται.

Άρθρο 10.

Περίπτερα.

1. Το άρθρο 18 του ν. δ/τος 1044/1971 (ΦΕΚ Α 245), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 του νόμου 1043/1980 (ΦΕΚ Α 87), αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18.

Το κατά το άρθρο 13 δικαίωμα εκμετάλλευσης περιπτέρου ασκείται με άδεια που χορηγείται με απόφαση του αρμόδιου νομάρχη ύστερα από εισηγήσεις του αρμόδιου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της οικείας οργάνωσης των αναπήρων και θυμάτων πολέμου. Αν οι εισηγήσεις αυτές δεν υποβληθούν στο νομάρχη μέσα σε τριάντα μέρες από τότε που ζητήθηκαν, ο νομάρχης αποφασίζει και χωρίς αυτές».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 12 του ν. δ/τος 1044/1971 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι παραπάνω δικαιούχοι και οι διάδοχοι αυτών υποχρεούνται να υποβάλλουν τον Ιανουάριο κάθε έτους στο δήμο ή την κοινότητα υπεύθυνη δήλωση για το αμετάβλητο των προϋποθέσεων με τις οποίες χορηγήθηκε σ' αυτούς η άδεια».

3. Όπου στο άρθρο 19 του ν. δ/τος 1044/1971 αναφέρονται «Επιτροπαί» νοούνται τα όργανα της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

4. Για την παραχώρηση σε πρόσωπα των κατηγοριών της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του νόμου 1043/1980 δικαιώματος εκμετάλλευσης κυλικείου καφενείου ή κουρείου μέσα σε κτίρια που στεγάζουν δημόσιες υπηρεσίες γενικά, υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και επιχειρήσεις που λειτουργούν κατά παραχώρηση προνομίου από την Αρχή δεν απαιτείται η κατά την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου εισήγηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.

Επίσης δεν απαιτείται εισήγηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τις διαφορές που ανάγονται στην εγκατάσταση κυλικείου καφενείου και κουρείου στους παραπάνω χώρους ή για οποιαδήποτε διοικητική διαφορά που προκύπτει από την εκμίσθωση της άδειας αυτών των κυλικείων καφενείων και κουρείων.

Άρθρο 11.

Προγραμματικές συμβάσεις.

1. Για τη μελέτη και εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων ανάπτυξης μιας περιοχής και για την παροχή υπηρεσιών, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 (ΦΕΚ Α' 65). Στις προγραμματικές συμβάσεις είναι δυνατή η συμμετοχή και επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων, συνεταιρισμών, επιμελητηρίων και επιστημονικών φορέων δημοσίου δικαίου.

2. Οι προγραμματικές συμβάσεις επικυρώνονται από τους νομάρχες στην περιοχή των οποίων πρόκειται να εκτελεσθούν. Η επικύρωση αυτή δεν απαιτείται όταν ένας από τους συμβαλλόμενους είναι το κράτος.

3. Στις προγραμματικές συμβάσεις απαραίτητα ορίζονται το έργο, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, οι πόροι που θα διατεθούν, τα ποσά χρηματοδότησης και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων ή των προγραμμάτων ή παροχής των υπηρεσιών. Με την ίδια σύμβαση ορίζεται επίσης ο συμβαλλόμενος φορέας στον οποίο ανατίθεται ή ο τρίτος στον οποίο μπορεί να ανατεθεί η διαχείριση, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων του προγράμματος μετά την ολοκλήρωσή του.

4. Οι συμβαλλόμενοι φορείς για την εκτέλεση των προγραμματικών συμβάσεων μπορεί να χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, τον τακτικό κρατικό προϋπολογισμό και από τους προϋπολογισμούς των φορέων που συμμετέχουν. Είναι δυνατή επίσης η απασχόληση προσωπικού του ενός φορέα σε άλλον.

5. Λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Τροποποίηση και συμπλήρωση του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα.

Άρθρο 12.

Ένωση δήμων και κοινοτήτων.

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 4 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Δήμοι ή κοινότητες που συνορεύουν μπορούν να ενωθούν σε έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης μετά από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού τους συμβουλίου, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 3/5 του συνολικού αριθμού των μελών του κάθε συμβουλίου ή αν το ζητήσουν οι μισοί τουλάχιστον από τους εκλογείς κατοίκους του καθενός από αυτούς».

2. Στο άρθρο 4 του νόμου 1065/1980 προστίθενται παράγραφοι 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 και 13 ως εξής:

«6. Αν οι κοινότητες που ενώνονται σε έναν οργανισμό έχουν συνολικό πληθυσμό πάνω από δυόμιση χιλιάδες κατοίκους, ο νέος οργανισμός αποτελεί δήμο. Δήμο αποτελεί και ο νέος οργανισμός που προκύπτει από την ένωση ενός δήμου με κοινότητες ανεξάρτητα από τον πληθυσμό του.

7. Το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται με τις αποφάσεις των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων ή με την αίτηση των εκλογέων καθενός δήμου ή κοινότητας, που ζήτησαν την ένωση. Αν δεν υπάρχει ομοφωνία στις προτάσεις, το όνομα και η έδρα του νέου οργανισμού προτείνονται από το συμβούλιο του άρθρου 8.

8. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που προκύπτουν

από ένωση και έχουν συνολικό αριθμό κατοίκων μέχρι δέκα χιλιάδες λαμβάνουν κάθε χρόνο διπλάσια τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός υπερβαίνει τους δέκα χιλιάδες κατοίκους, για τον επιπλέον πληθυσμό εξακολουθεί να λαμβάνει την τακτική οικονομική ενίσχυση. Αν ο νέος οργανισμός έχει συνολικό πληθυσμό μέχρι χίλιους κατοίκους, η ετήσια τακτική οικονομική του ενίσχυση πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των κοινοτήτων που ενώνονται. Στις παραπάνω περιπτώσεις το μισό τουλάχιστον του συνόλου της τακτικής οικονομικής ενίσχυσης διατίθεται υποχρεωτικά για την εκτέλεση έργων ή προγραμμάτων στις περιφέρειες των δήμων ή κοινοτήτων που ενώθηκαν, σε αναλογία με τον πραγματικό πληθυσμό του καθενός.

9. Στους δήμους και τις κοινότητες που προκύπτουν μετά από ένωση χορηγούνται κατά προτεραιότητα άτοκα δάνεια από το λογαριασμό του άρθρου 67 του νομοθετικού διατάγματος 3033/1954 (ΦΕΚ Α 258). Το ποσό του δανείου που δικαιούται ο νέος οργανισμός ορίζεται ίσο με το άθροισμα των δανείων που εδικαιούντο οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που ενώθηκαν. Οφειλές από δάνεια στον ίδιο λογαριασμό που χορηγήθηκαν στους δήμους και κοινότητες που ενώθηκαν και είχαν ο καθένας πληθυσμό μέχρι δέκα χιλιάδες κατοίκους διαγράφονται.

10. Σε καθεμία από τις κοινότητες, που ενώνονται με δήμο ή με άλλη κοινότητα σε νέο οργανισμό, εκλέγεται πάρεδρος ανεξάρτητα από τον πληθυσμό τους.

11. Για την πληρωμή των αποδοχών του προσωπικού εν γένει του δήμου ή κοινότητας που προκύπτει από ένωση, μπορεί να καταρτίζονται από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 ειδικά προγράμματα επιχορηγήσεων.

12. Οι δήμαρχοι των δήμων και οι πρόεδροι των κοινοτήτων, που ενώνονται σε νέο οργανισμό, θεωρείται ότι εξαντλούν όλη τη δημοτική και κοινοτική περίοδο, για την οποία εκλέχτηκαν στο αξίωμα αυτό και ο χρόνος μέχρι τη λήξη της περιόδου θεωρείται πραγματική υπηρεσία δημάρχου ή προέδρου κοινότητας. Για το χρόνο μέχρι τέλους της δημοτικής και κοινοτικής περιόδου οι δήμαρχοι ή οι πρόεδροι κοινοτήτων λαμβάνουν από το νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης τα έξοδα παράστασης που έπαιρναν κατά το χρόνο που έγινε η ένωση. Τα έξοδα παράστασης αποδίδονται στο νέο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από τις πιστώσεις του εδαφίου δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του προεδρικού διατάγματος 304/1977 (ΦΕΚ Α 99).

Οι παραπάνω διατάξεις δεν ισχύουν για όποιον επανεκλέγεται στο ίδιο αξίωμα στο νέο οργανισμό.

13. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζονται οι διαδικασίες και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού».

3. Συνοικισμός, που δεν συνορεύει με το δήμο ή την κοινότητα στον οποίο υπάγεται διοικητικά, προσαρτάται σε έναν από τους δήμους ή κοινότητες με τους οποίους συνορεύει. Για την προσάρτηση εκδίδεται διάταγμα, μετά από γνώμη του συμβουλίου του άρθρου 8 του νόμου 1065/1980 και εισήγηση του νομάρχη.

4. Αν ο παραπάνω συνοικισμός δεν ανήκει στον ίδιο νομό με το δήμο ή την κοινότητα με τον οποίο συνορεύει και στον οποίο θα προσαρτηθεί, το διάταγμα εκδίδεται μετά από εισήγηση των δύο νομαρχών και γνώμη του κατά το άρθρο 8 του νόμου 1065/1980 συμβουλίου του νομού που βρίσκεται ο δήμος ή η κοινότητα, στον οποίο πρόκειται να προσαρτηθεί ο συνοικισμός.

5. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 10 του Ν. 1065/1980 και πριν από το τελευταίο εδάφιο αυτής προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν κατά τον υπολογισμό των δύο τρίτων προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα».

6. Με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού μπορεί να θεσπίζονται και άλλα κίνητρα για την ένωση δήμων και κοινοτήτων σ' έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 13.

Όρια δήμων και κοινοτήτων.

1. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής κατά της απόφασης της επιτροπής του άρθρου 14 του νόμου 1065/1980 δεν αναστέλλουν την απόφαση της επιτροπής αυτής.

2. Όπου στις διατάξεις του άρθρου 16 του νόμου 1065/1980 αναφέρεται διοικητικό δικαστήριο ορίων προστίθεται «ή το διοικητικό πρωτοδικείο».

Άρθρο 14.

Κτήση δημοτικότητας - Δημοτολόγιο.

1. Το άρθρο 18 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 18.

Κτήση δημοτικότητας.

1. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο των γονέων του είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι γραμμένος ο πατέρας ή η μητέρα. Οι γονείς υποχρεούνται μέσα σε ενενήντα μέρες από τη γέννηση του πρώτου τέκνου τους να προσδιορίσουν με αμετάκλητη δήλωσή τους ενώπιον του ληξίαρχου του τόπου κατάρτισης της ληξιαρχικής πράξης γέννησης τη δημοτικότητά του. Η δήλωση αυτή προσδιορίζει τη δημοτικότητα και των τέκνων που θα γεννηθούν μεταγενέστερα. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν γίνει η παραπάνω δήλωση, το τέκνο αποκτά τη δημοτικότητα του πατέρα.

2. Το τέκνο που γεννήθηκε σε γάμο από γονείς άγνωστης ιθαγένειας είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου γεννήθηκε.

3. Αν η γονική μέριμνα περιέλθει στον έναν από τους γονείς, το τέκνο μπορεί να αποκτήσει τη δημοτικότητα του γονέα αυτού.

4. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του είναι δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου είναι δημότης η μητέρα του.

5. Το τέκνο που γεννήθηκε χωρίς γάμο των γονέων του και αναγνωρίστηκε εκούσια ή δικαστικά ενώ ήταν ανήλικο, μπορεί να αποκτήσει με αμετάκλητη δήλωση των γονέων του στο ληξίαρχο του τόπου καταχώρησης της δήλωσης αναγνώρισης τη δημοτικότητα του πατέρα ή της μητέρας από τότε που έγινε η αναγνώριση.

6. Ο δημότης που υιοθετείται ενώ είναι ανήλικος αποκτά τη δημοτικότητα του θετού γονέα, αφότου υιοθετήθηκε. Σε περίπτωση κοινής υιοθεσίας ή υιοθεσίας από τον ένα σύζυγο του τέκνου του άλλου εφαρμόζονται και για το θετό τέκνο ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1.

7. Το τέκνο αγνώστων γονέων γίνεται δημότης του δήμου ή της κοινότητας όπου βρέθηκε.

8. Ο ενήλικος ή ο έγγαμος μπορεί με αίτησή του μετά από μία διετία να γίνει δημότης σε κάποιο δήμο ή κοινότητα όταν αποκτά εκεί κατοικία. Αν ένας από τους γονείς μεταδημοτεύσει, οι γονείς προσδιορίζουν με αμετάκλητη δήλωσή τους στο δήμαρχο ή πρόεδρο της κοινότητας, απ' όπου μεταδημοτεύει, τη δημοτικότητα των ανήλικων τέκνων τους. Αν για οποιοδήποτε λόγο δεν γίνει η παραπάνω δήλωση, τα ανήλικα τέκνα που έχουν τη δημοτικότητα αυτού που μεταδημοτεύει ακολουθούν τη νέα δημοτικότητά του, αν όμως δεν την έχουν διατηρούν τη δημοτικότητά τους.

9. Δεν απαιτείται η προϋπόθεση της διετούς κατοικίας για τη μεταδημότευση:

α) Του ενός των συζύγων για να αποκτήσει τη δημοτικότητα του άλλου.

β) Των πρώην συζύγων λόγω λύσεως του γάμου για ν' αποκτήσουν τη δημοτικότητα που είχαν πριν από το γάμο.

γ) Του ενηλίκου προκειμένου να ανακτήσει την τελευταία δημοτικότητα που είχε ο ίδιος ή οι γονείς του. Η δυνατότητα στην περίπτωση αυτή παρέχεται για μια μόνο φορά.

10. Ο αλλοδαπός, που έχει αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια, με αίτησή του γίνεται δημότης στο δήμο ή στην κοινότητα της κατοικίας του.

11. Ειδικές διατάξεις για την απόκτηση της δημοτικότητας εξακολουθούν να ισχύουν».

2. Στο άρθρο 20 του νόμου 1065/1980 αλλάζει ο τίτλος, αντικαθίσταται η παράγραφος 1 και προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«Άρθρο 20.

Δημοτολόγιο.

1. Σε κάθε δήμο και κοινότητα τηρείται δημοτολόγιο».

«3. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζονται τα δικαιολογητικά και η διαδικασία υποβολής τους, για την εγγραφή, διαγραφή, διόρθωση, μεταβολή ή προσθήκη στοιχείων, που λείπουν από το δημοτολόγιο και κάθε λεπτομέρεια για την ανασύνταξη αυτού λόγω καταστροφής ή απώλειας».

Άρθρο 15.

Εμποροπανηγύρεις.

Στο άρθρο 23 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 2 ως εξής:

«2. Η σύσταση, κατάργηση και ρύθμιση της λειτουργίας των εμποροπανηγύρεων και ο ορισμός του τόπου και του χρόνου τέλεσής τους αποφασίζεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Οι διατάξεις του άρθρου 26 ισχύουν και για τη λειτουργία των εμποροπανηγύρεων. Κατεξαίρεση για τη λειτουργία των εμποροπανηγύρεων, γενικότερης τοπικής σημασίας, που έχουν καθιερωθεί εθιμικά ή με διατάγματα, μπορεί ύστερα από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου ν' αποφασίζει ο νομάρχης για τη λειτουργία τους, αν για οποιοδήποτε λόγο αρνείται το δημοτικό ή το κοινοτικό συμβούλιο. Στην περίπτωση αυτή ισχύει ο τόπος, χρόνος και τρόπος λειτουργίας των προηγούμενων ετών».

Άρθρο 16.

Συντρέχουσες αρμοδιότητες.

Αντικαθίστανται τα εδάφια α', β', γ', δ', στ', ζ', η' της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του νόμου 1065/1980 και προστίθενται εδάφια θ', ι', ια', ιβ', ιγ', ιδ', ιε' και ιστ' ως εξής:

«α) Να αξιοποιεί, για τουριστικούς λόγους, δημοτικές ή κοινοτικές περιοχές, παραθαλάσσιους χώρους και δασικές εκτάσεις που παραχωρούνται από το κράτος και να κατασκευάζει και εκμεταλλεύεται ξενοδοχειακές μονάδες, ξενώνες, κατασκηνωτικά κέντρα και κέντρα χειμερινού τουρισμού.

β) Να κατασκευάζει, να συντηρεί συγκροτήματα λαϊκών κατοικιών και θερέτρων και να φροντίζει για τη λειτουργία τους και να αναλαμβάνει τη μελέτη, διαχείριση και εκτέλεση προγραμμάτων οικιστικής και πολεοδομικής ανάπτυξης της περιοχής.

γ) Να ιδρύει παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλα νομικά πρόσωπα για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως κέντρα ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης ηλικιωμένων και να φροντίζει για τη λειτουργία τους.

δ) Να ιδρύει και να φροντίζει για τη λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, όπως βιβλιοθήκες, μουσεία, πινακοθήκες, φιλαρμονικές, θέατρα, να αναλαμβάνει την επισκευή και συντήρηση παραδοσιακών ή ιστορικών κτιρίων που παραχωρούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ή φυσικά πρόσωπα, για να χρησιμοποιηθούν για κοινωνικές και πολιτιστικές λειτουργίες και σε συνεργασία με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς να συντηρεί και φροντίζει τη λειτουργία αρχαιολογικών και ιστορικών χώρων της περιοχής».

«στ) Να αξιοποιεί και να εκμεταλλεύεται ιαματικές πηγές της περιοχής και να κατασκευάζει, συντηρεί και φροντίζει για τη λειτουργία λουτρών και αποχωρητηρίων.

ζ) Να κατασκευάζει έργα και να λαμβάνει μέτρα για την προστασία του φυσικού και του πολιτιστικού περιβάλλοντος και του δομημένου χώρου και να φροντίζει για την προστασία της ζωής και των υλικών αγαθών των κατοίκων και της δημόσιας και δημοτικής ή κοινοτικής περιουσίας, από βίαια ή έκτακτα γεγονότα και περιστατικά, όπως οι πλημμύρες, οι δασικές πυρκαγιές, οι σεισμοί.

η) Να ελέγχει την τήρηση των διατάξεων, που αφορούν την καθαριότητα, την κυκλοφορία και τη στάθμευση των οχημάτων, την οικοδόμηση, την ύδρευση και την αποχέτευση, τη ρύπανση του περιβάλλοντος, την προστασία του υπόγειου υδάτινου δυναμικού και την εκπομπή καυσαερίων και να υποβάλλει μηνύσεις για τυχόν παραβάσεις.

θ) Μετά από συναίνεση του οικείου φορέα και σε συνεργασία μαζί του να αναλαμβάνει την προστασία και αξιοποίηση των ακτών και των δασικών εκτάσεων της περιοχής.

ι) Να αναλαμβάνει την κατασκευή και συντήρηση δημόσιων έργων, δημοτικού ή κοινοτικού ενδιαφέροντος, που ανατίθενται από δημόσιους φορείς και να επισκευάζει και συντηρεί σχολικά κτίρια.

ια) Να αξιοποιεί και εκμεταλλεύεται τοπικούς φυσικούς πόρους και να ανεγείρει βιοτεχνικά κέντρα και κτίρια, στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες, που καθορίζονται στα πλαίσια του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού.

ιβ) Να αξιοποιεί και εκμεταλλεύεται τις ήπιες μορφές ενέργειας, όπως την ηλιακή ή αιολική ενέργεια, την βιοενέργεια και τη γεωθερμία.

ιγ) Να αναλαμβάνει την αποθήκευση, διακίνηση και εμπορία υγρών καυσίμων και υγραερίων, ιδιαίτερα σε νησιωτικές περιοχές.

ιδ) Να προωθεί πολιτιστικές, ψυχαγωγικές και αθλητικές δραστηριότητες ιδρύοντας κέντρα διδασκαλίας μουσικής, χορού, ζωγραφικής, αθλημάτων, σχολές γονέων, σχολές λαϊκής τέχνης και επαγγελματικού προσανατολισμού.

ιε) Να προσδιορίζει τους χώρους στάθμευσης οχημάτων.

ιστ) Να ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται ή αναλαμβάνει με προγραμματικές συμβάσεις από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982».

Άρθρο 17.

Αναπλήρωση συμβούλων — Λειτουργία κοινοτικού συμβουλίου.

1. Η αληθής έννοια της παραγράφου 5 του άρθρου 80 του νόμου 1065/1980 είναι ότι τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια λειτουργούν νόμιμα έστω και με ελλειπή σύνθεση, που δεν μπορεί πάντως να είναι κατώτερη από τον αριθμό των μελών που απαιτείται για την απαρτία, σε όλες τις περιπτώσεις που μέλη δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου αποποιηθούν την εκλογή τους, παραιτηθούν, πεθάνουν, εκπέσουν ή τεθούν σε αργία ή αν οι έδρες μείνουν κενές για οποιοδήποτε άλλο λόγο και μέχρι οι κενές θέσεις να συμπληρωθούν με αναπλήρωση ή με εκλογές ή με τη λήξη του χρόνου της αργίας.

2. Μετά την παράγραφο 5 του άρθρου 80 του νόμου 1065/1980, προστίθεται παράγραφος 6 και η παράγραφος 6 αριθμείται ως παράγραφος 7 ως εξής:

«6. Για τη λήψη αποφάσεων των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων η απαρτία και οι απαραίτητες πλειοψηφίες υπολογίζονται με βάση τον αριθμό των δημοτικών ή κοινοτικών συμβούλων που έχουν ορκιστεί και εγκατασταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 77 και 30».

3. Η παράγραφος 2 του άρθρου 83 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Ο πρόεδρος καλεί το κοινοτικό συμβούλιο σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση στην οποία αναφέρονται τα θέματα της

ημερήσιας διάταξης. Η πρόσκληση δημοσιεύεται στο κοινοτικό κατάστημα και επιδίδεται στους συμβούλους τρεις τουλάχιστο ολόκληρες μέρες πριν από τη μέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Κοινοτικός σύμβουλος, που δεν κατοικεί στη διοικητική περιφέρεια της κοινότητας, οφείλει αμέσως μετά την εγκατάσταση των αρχών της κοινότητας να δηλώσει στον πρόεδρο τη διεύθυνση κατοικίας του και να ορίσει με την ίδια δήλωση στην έδρα της κοινότητας αντίκλητο στον οποίο θα επιδίδονται οι προσκλήσεις για τις συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου. Αν δεν ορίζεται αντίκλητος αρκεί η δημοσίευση της πρόσκλησης στο κοινοτικό κατάστημα. Οι παραπάνω διατάξεις έχουν εφαρμογή και για τους παρέδρους».

4. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 83 του νόμου 1065/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του νόμου 1270/1982 (ΦΕΚ Α 93), προστίθενται νέα εδάφια ως εξής:

«Αν κατά τον υπολογισμό του ενός τρίτου προκύπτει κλάσμα μικρότερο της μονάδας, το κλάσμα αυτό στρογγυλοποιείται στην αμέσως μεγαλύτερη μονάδα. Ο Πρόεδρος υποχρεούται να καλεί το συμβούλιο και όποτε το ζητεί το σύνολο των συμβούλων της μειοψηφίας».

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 84 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Οι συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου είναι δημόσιες και γίνονται στο κοινοτικό κατάστημα με την προεδρία του προέδρου της κοινότητας. Το κοινοτικό συμβούλιο με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών του και με αιτιολογημένη απόφαση, που απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις το κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με την πλειοψηφία των μελών του να αποφασίζει να συνεδριάζει μόνιμα σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας αν το ίδιο κρίνει ότι το κοινοτικό κατάστημα στο οποίο στεγάζονται οι υπηρεσίες της κοινότητας είναι ακατάλληλο. Αν οι κάτοικοι της κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την κοινότητα, το συμβούλιο μπορεί να συνεδριάζει και ο πρόεδρος να εκτελεί τα καθήκοντά του στον τόπο αυτής της διαμονής».

6. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 84 του νόμου 1065/1980 καταργείται.

Άρθρο 18.

Συνεδριάσεις του κοινοτικού συμβουλίου — Πρόεδρος της κοινότητας.

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 85 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Την επόμενη της συνεδρίασης του κοινοτικού συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 88 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αν δεν σχηματίζεται απαρτία εξαιτίας των συμβούλων που έχουν δηλώσει κώλυμα, ο νομάρχης ύστερα από αναφορά του προέδρου ή ενός συμβούλου καλεί ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη σύμφωνα με τη σειρά της εκλογής τους. Τα πρόσωπα που καλούνται δίνουν τον όρκο που ορίζει το άρθρο 77».

3. Το άρθρο 89 του νόμου 1065/1980, όπως ισχύει, αριθμείται ως παράγραφος 1 αυτού και προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Ο πρόεδρος της κοινότητας μπορεί με απόφασή του, που δημοσιεύεται στον ειδικό χώρο ανακοινώσεων της κοινότητας, να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του στον αντιπρόεδρο».

4. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 90 του νόμου 1065/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του αντιπροέδρου και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία για την εκλογή του αντιπροέδρου, αυτός εκλέγεται από ολόκληρο το κοινοτικό συμβούλιο».

5. Η παράγραφος 2 του άρθρου 92 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Στις περιπτώσεις των άρθρων 73 παράγραφος 1α και 78, την πρώτη Κυριακή μετά την εγκατάσταση των κοινοτικών αρχών ή σε κάθε άλλη περίπτωση δεκαπέντε μέρες το αργότερο μετά την κένωση της θέσης οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού συνέρχονται στο κοινοτικό κατάστημα, ύστερα από πρόσκληση του συμβούλου του συνδυασμού αυτού που έλαβε τις περισσότερες ψήφους προτίμησης, ή σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Ο σύμβουλος που κάλεσε το συμβούλιο προεδρεύει στη συνεδρίαση αυτή. Η πρόσκληση επιδίδεται από οποιοδήποτε δημόσιο ή κοινοτικό όργανο και μέχρι την παραμονή της συνεδρίασης. Οι διατάξεις του άρθρου 84 ισχύουν και στην περίπτωση αυτή».

6. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 92 του νόμου 1065/1980, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 13 του νόμου 1270/1982, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν για οποιοδήποτε λόγο μείνουν κενές η θέση του προέδρου της κοινότητας και θέσεις συμβούλων του επιτυχόντος συνδυασμού, τακτικών και αναπληρωματικών, ώστε να μην υπάρχει πλειοψηφία του επιτυχόντος συνδυασμού και συμπληρωθούν από αναπληρωματικούς συμβούλους άλλων συνδυασμών ή ύστερα από αναπληρωματικές εκλογές για την εκλογή συμβούλων, ο πρόεδρος της κοινότητας εκλέγεται από ολόκληρο το κοινοτικό συμβούλιο, που συγκαλείται σε συνεδρίαση για το σκοπό αυτόν από τον αντιπρόεδρο της κοινότητας ή αν δεν υπάρχει από τον κοινοτικό σύμβουλο, οποιουδήποτε συνδυασμού, που έλαβε τους περισσότερους ψήφους ή σε περίπτωση ισοψηφίας από τον κοινοτικό σύμβουλο που θα αναδειχθεί, μετά από κλήρωση που γίνεται από το νομάρχη, παρουσία των ισοψηφούντων».

7. Η παράγραφος 1 του άρθρου 93 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο πρόεδρος της κοινότητας είναι υποχρεωμένος να κατοικεί και να διαμένει στην κοινότητα. Κατεξαίρεση, επιτρέπεται να διαμένει έξω από την κοινότητα και σε απόσταση έως εκατό χιλιόμετρα. Οι πρόεδροι των κοινοτήτων νησιών, που έχουν συνολικό πληθυσμό μέχρι πενήντα χιλιάδες κατοίκους δεν επιτρέπεται να διαμένουν έξω από το νησί. Αν οι περισσότεροι κάτοικοι της κοινότητας έχουν χειμερινή ή θερινή διαμονή έξω από την περιφέρεια της κοινότητας ο πρόεδρος μπορεί να διαμένει και στον τόπο διαμονής των κατοίκων».

Άρθρο 19.

Δημοτικό συμβούλιο—Δημαρχιακή επιτροπή—Εξουσιοδότηση υπογραφών.

1. Οι περιπτώσεις α' και β' του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 97 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«α) Αν πρόκειται για την πρώτη διετία της δημοτικής περιόδου, οι σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, που έλαβαν κατά σειρά τους περισσότερους ψήφους προτίμησης, σύμφωνα με τη δικαστική απόφαση που τους ανακήρυξε και β) αν πρόκειται για τη δεύτερη διετία, εκείνοι που είχαν τα αξιώματα αυτά την προηγούμενη διετία».

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 100 του νόμου 1065/1980 προστίθεται εδάφιο, ως εξής:

«Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να καταβάλλονται έξοδα κίνησης και ημερήσια αποζημίωση, σε ιδιώτες, μέλη επιτροπών, που συγκροτούνται από το συμβούλιο, για μετακινήσεις στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, που γίνονται για εκτέλεση υπηρεσίας, σχετικής με το έργο των επιτροπών.

Για τις μετακινήσεις στο εσωτερικό η ημερήσια αποζη-

μίωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/25 του βασικού μισθού και του χρονοεπιδόματος υπαλλήλου με 2ο βαθμό της διοικητικής ιεραρχίας που έχει εξαντλήσει το ποσοστό χρονοεπιδόματος. Για τις μετακινήσεις στο εξωτερικό η αποζημίωση αυτή μπορεί να ορίζεται μέχρι το διπλάσιο του παραπάνω ορίου».

3. Η περίπτωση δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 του άρθρου 185 καταρτίζει τους όρους, συντάσσει τη διακήρυξη, διεξάγει και κατακυρώνει όλες τις δημοπρασίες. Για τη διεξαγωγή των δημοπρασιών και την αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να συγκροτεί επιτροπές, από μέλη της ή ειδικούς επιστήμονες, δημοτικούς ή δημόσιους υπαλλήλους».

4. Η παράγραφος 3 του άρθρου 102 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα αναπληρωματικά μέλη, με τη σειρά της εκλογής τους, παίρνουν τις θέσεις των τακτικών μελών, που μένουν κενές κατά τη διάρκεια της διετίας».

5. Το άρθρο 106 του νόμου 1065/1980, όπως αντικαταστάθηκε από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 16 του νόμου 1270/1982, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 106.

Εξουσιοδότηση υπογραφών.

Ο δήμαρχος μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την υπογραφή ορισμένων εγγράφων και πιστοποιητικών σε δημοτικό σύμβουλο ή στον πρόεδρο του συμβουλίου του δημοτικού διαμερίσματος ή σε προϊστάμενο μιας δημοτικής υπηρεσίας ή σε άλλο μόνιμο υπάλληλο του δήμου».

6. Μετά το τέλος του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 107 του νόμου 1065/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 16 του νόμου 1270/1982, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όταν ο αντιδήμαρχος αυτός απουσιάζει ή κωλύεται, τα καθήκοντά του ασκεί άλλος αντιδήμαρχος και , αν δεν υπάρχει, σύμβουλος του επιτυχόντος συνδυασμού, που ορίζονται από το δήμαρχο. Αν δεν ορισθεί και σύμβουλος, καθήκοντα δημάρχου ασκεί ο σύμβουλος που έχει εκλεγεί με τους περισσότερους ψήφους και σε ισοψηφία αυτός που είναι γραμμένος πρώτος στην απόφαση του δικαστηρίου».

7. Το άρθρο 109 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 109.

Ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων.

Οι διατάξεις των άρθρων 83 παράγρ. 2, 3 και 4 τα τέσσερα τελευταία εδάφια, 84, 85, 86, 87, 88, 93 και 94 εφαρμόζονται ανάλογα και στους δήμους, αν δεν ορίζεται διαφορετικά. Οι διατάξεις του άρθρου 83 παράγρ. 2 εφαρμόζονται και για τους συμβούλους δημοτικών διαμερισμάτων».

Άρθρο 20.

Έξοδα παράστασης—Εκτελεστότητα πράξεων—Νομικά πρόσωπα.

1. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 111 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Για τους δήμους που η έδρα τους είναι πρωτεύουσα νομού και για τους δήμους με πληθυσμό μεγαλύτερο από δέκα χιλιάδες κατοίκους μπορεί ο νομάρχης, με απόφασή του, να ορίζει έξοδα παράστασης, αυξημένα έως είκοσι στα εκατό, εφόσον διαπιστώνεται η κανονική βεβαίωση των εσόδων».

2. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 112 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου στα οποία συμπεριλαμβάνονται και οι αντιδήμαρχοι που μετέχουν στις συνεδριάσεις του και τα μέλη της δημαρχιακής επιτροπής εκτός από το δήμαρχο, δικαιούνται αποζημίωση για κάθε συνεδρίαση και για τρεις το πολύ συνεδριάσεις το μήνα, ανάλογη με τον πληθυσμό του δήμου».

3. Το άρθρο 113 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 113.

Εκτελεστότητα πράξεων.

Οι πράξεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων είναι εκτελεστές αφότου εκδοθούν».

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 137 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Νομικά πρόσωπα του άρθρου αυτού, που συστήθηκαν μ' οποιοδήποτε τρόπο, καταργούνται με απόφαση του νομάρχη, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 21.

Σύσταση — Διοίκηση Συνδέσμων.

1. Στο άρθρο 138 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Για τη σύσταση συνδέσμου δήμων ή κοινοτήτων ή δήμων και κοινοτήτων που έχουν κοινά ενδιαφέροντα και που υπάγονται στην περιφέρεια περισσότερων μη όμορων νομών, για τη συμμετοχή ή αποχώρηση μέλους από το σύνδεσμο αυτόν, για τη διεύρυνση των σκοπών ή για την παράταση της διάρκειας του συνδέσμου αυτού και για τον καθορισμό της έδρας του, εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Την εποπτεία του συνδέσμου αυτού ασκεί ο Υπουργός Εσωτερικών».

2. Οι παράγραφοι 3, 6 και 7 του άρθρου 139 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Αν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του συνδέσμου, σύμφωνα με τον υπολογισμό της προηγούμενης παραγράφου είναι περισσότερα από είκοσι πέντε, κάθε δημοτικό και κοινοτικό συμβούλιο εκλέγει αντιπροσώπους για το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου ως εξής: Συμβούλια έως επτά μελών εκλέγουν έναν αντιπρόσωπο το καθένα, έως έντεκα δύο, έως δεκαπέντε τρία, έως δεκαεννέα τέσσερα, έως είκοσι πέντε πέντε και τα υπόλοιπα έξη αντιπροσώπους το καθένα».

«6. Για όλη τη διάρκεια της δημοτικής ή κοινοτικής περιόδου, τα δημοτικά ή κοινοτικά συμβούλια εκλέγουν ως αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου μέλη τους ή το δήμαρχο. Η εκλογή γίνεται μέσα σ' ένα μήνα από την εγκατάσταση των δημοτικών ή κοινοτικών αρχών. Στην περίπτωση της παραγράφου 5 του άρθρου 30, η εκλογή γίνεται μέσα σε δέκα μέρες από την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών. Η θητεία των αντιπροσώπων λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου διοικητικού συμβουλίου. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 128 παράγρ. 1 και 3. Σε συνδέσμους που συνιστώνται μετά την εγκατάσταση των δημοτικών και κοινοτικών αρχών, οι αντιπρόσωποι εκλέγονται μέσα σε δύο μήνες από τη σύσταση του συνδέσμου. Αν ο δήμος ή η κοινότητα δεν ορίσουν αντιπροσώπους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, ώσπου να γίνει η εκλογή μετέχει ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας και, αν οι αντιπρόσωποι του ίδιου δήμου ή της ίδιας κοινότητας είναι περισσότεροι, μετέχουν σύμβουλοι του επιτυχόντος συνδυασμού, κατά τη σειρά της εκλογής τους».

«7. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται στην έδρα του συνδέσμου, μέσα σε δέκα μέρες από την εκλογή των αντιπροσώπων, ύστερα από πρόσκληση του αντιπροσώπου του δήμου ή της κοινότητας της έδρας του συνδέσμου και, αν υπάρχουν περισσότεροι αντιπρόσωποι, του δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου που έλαβε τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος κατά σειρά στην απόφαση του δικαστηρίου. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για διετή θητεία. Αν κανένας από τους αντιπροσώπους της έδρας του συνδέσμου

δεν συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία, η πρόσκληση γίνεται από τον αντιπρόσωπο του δήμου ή κοινότητας μέλους του συνδέσμου που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό και, αν συμπίπτει με την έδρα του συνδέσμου, η πρόσκληση γίνεται από τον αντιπρόσωπο του δήμου ή της κοινότητας που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό μετά από αυτόν της έδρας. Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου, σχετικά με τον αντιπρόσωπο που θα υπογράψει την πρόσκληση, εφαρμόζονται ανάλογα και στην παραπάνω περίπτωση. Στη συνεδρίαση προεδρεύει αυτός που συγκάλεσε το διοικητικό συμβούλιο και, αν δεν παρίσταται, άλλος αντιπρόσωπος του ίδιου δήμου και κοινότητας κατά τη σειρά που είναι γραμμένοι στην απόφαση του δικαστηρίου ή ο αντιπρόσωπος του μεγαλύτερου σε πληθυσμό, μετά τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης της έδρας του συνδέσμου, δήμου ή κοινότητας, από αυτούς που οι αντιπρόσωποί τους παρίστανται στη συνεδρίαση, σύμφωνα με τη σειρά που είναι γραμμένοι στην απόφαση του δικαστηρίου. Οι διατάξεις του άρθρου 102 εφαρμόζονται ανάλογα. Για τη διεξαγωγή της εκλογής, που προβλέπει η παράγραφος αυτή, το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου έχει νόμιμη συγκρότηση, εφόσον έχει οριστεί αριθμός αντιπροσώπων ίσος με τα τρία πέμπτα του συνολικού αριθμού των μελών του και έχει περάσει η προθεσμία του ενός μήνα της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου. Η απαρτία υπολογίζεται με βάση το συνολικό αριθμό των μελών».

Άρθρο 22.

Αρμοδιότητες και λειτουργίες των οργάνων του συνδέσμου—Έξοδα παράστασης και κίνησης.

1. Το άρθρο 140 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 140.

Αρμοδιότητες και λειτουργίες των οργάνων του συνδέσμου.

1. Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, που έχει μέχρι έντεκα μέλη, έχει τις αρμοδιότητες του κοινοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρός του τις αρμοδιότητες του προέδρου της κοινότητας. Οι σχετικές διατάξεις που αφορούν τις κοινότητες εφαρμόζονται ανάλογα. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες του συμβουλίου που της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο. Δεν μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις περιπτώσεις α', β' και ζ' του άρθρου 82 και για τη διάλυση του συνδέσμου.

2. Το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, που έχει περισσότερα από έντεκα μέλη, έχει τις αρμοδιότητες του δημοτικού συμβουλίου και ο πρόεδρός του τις αρμοδιότητες του δημάρχου και του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου. Οι σχετικές διατάξεις που αφορούν τους δήμους εφαρμόζονται ανάλογα. Η εκτελεστική επιτροπή έχει τις αρμοδιότητες της δημαρχιακής επιτροπής και όσες αρμοδιότητες της αναθέτει το ίδιο το συμβούλιο. Δεν μεταβιβάζονται στην εκτελεστική επιτροπή οι αρμοδιότητες που προβλέπονται στις περιπτώσεις α' και β' του άρθρου 95 και για τη διάλυση του συνδέσμου.

3. Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση αστικών ή αγροτικών ακινήτων ή η σύσταση δουλείας σε βάρος τους, υπέρ συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων για δημόσια ωφέλεια. Οι διατάξεις που αφορούν την απαλλοτρίωση υπέρ δήμων και κοινοτήτων εφαρμόζονται ανάλογα.

4. Οι διατάξεις, που ρυθμίζουν τη λειτουργία του κοινοτικού ή του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής εφαρμόζονται ανάλογα και για τα συλλογικά όργανα των συνδέσμων.

5. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά, στους συνδέσμους, που τα διοικητικά τους συμβούλια έχουν μέχρι έντεκα μέλη, εφαρμόζονται οι σχετικές με τις κοινότητες διατάξεις, μεταξύ των οποίων και αυτές που αφορούν τη διεξαγωγή της ταμιακής υπηρεσίας. Στους συνδέσμους, που τα διοικητικά τους συμβούλια έχουν πάνω από έντεκα μέλη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, εφαρμόζονται οι σχετικές με τους δήμους διατάξεις, εκτός από αυτές που αφορούν τη σύσταση ταμιακής υπηρεσίας.

6. Για την απευθείας ανάθεση ή εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή τη διενέργεια προμήθειας από τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει αρμοδιότητες προέδρου κοινότητας ή από τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει τις αρμοδιότητες δημάρχου, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 197. Για τον πρόεδρο συνδέσμου που έχει αρμοδιότητες δημάρχου εφαρμόζονται τα χρηματικά όρια που ισχύουν για τους λοιπούς δήμους».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 141 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Ο πρόεδρος του συνδέσμου εισπράττει έξοδα παράστασης, που καθορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, εφόσον ο σύνδεσμος εκτελεί έργα ή παρέχει τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει συσταθεί. Έξοδα παράστασης εισπράττει και ο αντιπρόεδρος του συνδέσμου, αν οι δήμοι και οι κοινότητες που τον απαρτίζουν έχουν συνολικό πληθυσμό τουλάχιστο δέκα χιλιάδες κατοίκους. Τα έξοδα αυτά ανέρχονται στο μισό των εξόδων του προέδρου του συνδέσμου. Τα έξοδα καθορίζονται ανάλογα με την οικονομική κατάσταση του συνδέσμου και την έκταση της δραστηριότητάς του».

Άρθρο 23.

Αναπτυξιακοί σύνδεσμοι.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, που εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορούν για αναπτυξιακούς σκοπούς, να προσδιορίζονται γεωγραφικές ενότητες (περιοχές) με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.

2. Οι δήμοι και οι κοινότητες, που περιλαμβάνονται σ' αυτήν τη γεωγραφική ενότητα, μπορούν να συνιστούν αναπτυξιακό σύνδεσμο.

3. Η πρωτοβουλία και η κίνηση της διαδικασίας, για τη σύσταση αναπτυξιακού συνδέσμου, μπορεί να γίνει από δύο ή περισσότερους δήμους ή κοινότητες της γεωγραφικής ενότητας ή το νομαρχιακό συμβούλιο ή τον αρμόδιο νομάρχη.

4. Με απόφαση του νομάρχη και μετά από σύμφωνη γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, μπορεί να γίνει υποχρεωτική η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας στον αναπτυξιακό σύνδεσμο, εφόσον συμφωνούν για τη σύστασή του τουλάχιστον τα δύο τρίτα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης της οικείας γεωγραφικής ενότητας και ο πληθυσμός τους είναι μεγαλύτερος του πενήντα στα εκατό του πραγματικού πληθυσμού της ενότητας.

5. Κατά την κατάρτιση του περιφερειακού προγράμματος δημοσίων επενδύσεων, προβλέπεται και ειδικό πρόγραμμα για τους αναπτυξιακούς συνδέσμους. Το πρόγραμμα αυτό καταρτίζεται μετά από εισηγήσεις των νομαρχιακών συμβουλίων.

6. Οι διατάξεις των άρθρων 138, πλην της παραγράφου 4, έως 143 του νόμου 1065/1980 και του νόμου 1188/1981 (ΦΕΚ Α 204) ως και κάθε άλλη που αφορά συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων εφαρμόζονται ανάλογα και για τους αναπτυξιακούς συνδέσμους.

7. Επιτρέπεται η επιχορήγηση αναπτυξιακών συνδέσμων από τους φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 για την εκτέλεση έργων, την κάλυψη δαπανών τους και την πληρωμή αποδοχών του προσωπικού τους.

Άρθρο 24.

Δαπάνες.

Στο άρθρο 147 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Πιστώσεις, που είναι γραμμένες στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του δήμου ή της κοινότητας, μπορεί να δατεθούν, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, για την πληρωμή δαπανών, που αφορούν: α) εθνικές ή τοπικές γιορτές ή άλλες ιδίως πολιτιστικές, μορφωτικές, ψυχαγωγικές, αθλητικές εκδηλώσεις που τις

οργανώνει ο δήμος ή η κοινότητα, β) όμοιες εκδηλώσεις, που οργανώνουν άλλοι φορείς και συμμετέχει ο δήμος ή η κοινότητα γ) απονομή τιμητικών διακρίσεων, αναμνηστικών δώρων και φιλοξενία προσωπικοτήτων και αντιπροσωπειών εσωτερικού ή εξωτερικού και δ) τιμητικές διακρίσεις, αναμνηστικά δώρα και φιλοξενία φυσικών προσώπων τα οποία συνέβαλαν ιδιαίτερα στην κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη του δήμου ή της κοινότητας».

Άρθρο 25.

Κατάρτιση και ψήφιση προϋπολογισμού — Λογοδοσία δημάρχου — Δάνεια.

1. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 148 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Η δημαρχιακή επιτροπή ή ο πρόεδρος της κοινότητας συντάσσει το σχέδιο του προϋπολογισμού των εσόδων και εξόδων του δήμου ή της κοινότητας και το υποβάλλει, αιτιολογώντας κάθε εγγραφή, στο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, για συζήτηση και απόφαση, το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους. Το συμβούλιο, έως το τέλος Νοεμβρίου του ίδιου έτους, ψηφίζει τον προϋπολογισμό και τον υποβάλλει στο νομάρχη ισοσκελισμένο.

2. Αν το σχέδιο του προϋπολογισμού δεν καταρτιστεί και δεν υποβληθεί, όπως προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο, ή αν ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου ή ο πρόεδρος της κοινότητας δεν μεριμνήσουν για να συγκληθεί το συμβούλιο έως το τέλος Νοεμβρίου, το συμβούλιο συνέρχεται αυτοδίκαια την πρώτη Κυριακή μετά την ημερομηνία αυτή και προχωρεί στη σύνταξη και ψήφιση του προϋπολογισμού».

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 155 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Ο δήμαρχος, με προκήρυξή του, που ανακοινώνεται πριν από οκτώ τουλάχιστο μέρες, καλεί τους κατοίκους, μέχρι το τέλος Ιουνίου, σε κατάλληλο χώρο και ώρα και εκθέτει τα πεπραγμένα της δημοτικής αρχής, για ό,τι αφορά την οικονομική κατάσταση, τη διοίκηση του δήμου γενικά και την εφαρμογή του προγράμματος δημοτικής δράσης. Κατά τη λογοδοσία καλούνται να παραστούν τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου, τα μέλη των συμβουλίων των δημοτικών διαμερισμάτων, οι πάρεδροι και τα μέλη των συνοικιακών συμβουλίων. Ο δήμαρχος, πριν από τη λογοδοσία, εκθέτει και συζητεί το περιεχόμενό της στο δημοτικό συμβούλιο.

2. Κάθε δημότης, κάτοικος ή φορολογούμενος από το δήμο ή την κοινότητα έχει δικαίωμα να διατυπώσει παρατηρήσεις σχετικές με τη λογοδοσία στη συνέλευση αυτή».

3. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 161 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών κατανέμεται σε δήμους, κοινότητες, συνδέσμους αυτών και τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων για την εκτέλεση έργων και κάλυψη άλλων αναγκών τους».

4. Στο άρθρο 168 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων έχουν εφαρμογή και για τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα του Κώδικα, τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων και τις αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις».

Άρθρο 26.

Περιουσία — Χρηματικές ενισχύσεις.

1. Στο άρθρο 176 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Τα ακίνητα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να παραμείνουν σ' αυτούς που είχαν δωρηθεί, εφόσον καταβληθεί στους δήμους ή κοινότητες ως αποζημίωση η αξία του ακινήτου, που υπολογίζεται στην τρέχουσα αξία κατά το χρόνο καταβολής της. Επίσης, αντί της αποζημίωσης, μπορεί να μεταβιβασθεί στο δήμο ή κοινότητα άλλο ακίνητο ίσης αξίας. Η αξία τούτων καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 178».

2. Στο άρθρο 178 του νόμου 1065/1980 προστίθενται παράγραφοι 5, 6, 7 και 8 ως εξής:

«5. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 1, επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποίηση δημοτικών ή κοινοτικών ακινήτων στο δημόσιο, σε άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, σε επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας (Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού, Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας, Ελληνικά Ταχυδρομεία, Επιχείρηση Ύδρευσης — Αποχέτευσης Πρωτεύουσας, Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων, Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας κλπ.) για την εκτέλεση έργων του προγράμματός τους.

6. Το τίμημα των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου, καθορίζεται από επιτροπή, που ορίζεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο και αποτελείται από δύο μέλη του, από τα οποία το ένα ορίζεται πρόεδρος και από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας ή, όπου δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία, από ένα μηχανικό ή υπομηχανικό της Τεχνικής Υπηρεσίας Δήμων και Κοινοτήτων (ΤΥΔΚ), που ορίζεται από το δήμαρχο ή το νομάρχη κατά περίπτωση.

7. Τα έξοδα μεταβίβασης του ακινήτου βαρύνουν τον αγοραστή.

8. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 εφαρμόζονται και για κατηγορίες συνεταιρισμών, που καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Με τα ίδια διατάγματα μπορούν να προσδιορίζονται και οι προϋποθέσεις της απευθείας εκποίησης».

3. Το άρθρο 182 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 182.

Οι διατάξεις του άρθρου 178 του νόμου 1065/1980 εφαρμόζονται αναλόγως για την αγορά ιδιωτικών ακινήτων εκ μέρους δήμων και κοινοτήτων. Αν από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο κριθεί ότι μόνο ένα ακίνητο είναι κατάλληλο για την εκπλήρωση δημοτικού ή κοινοτικού σκοπού, το ακίνητο μπορεί να αγοραστεί απευθείας με ομόφωνη απόφαση του συμβουλίου που εγκρίνεται από το νομάρχη».

4. Στο άρθρο 183 του νόμου 1065/1980 προστίθενται παράγραφοι 3, 4 και 5 αντιστοίχως ως εξής:

«3. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκμίσθωση δημοτικών και κοινοτικών ακινήτων στο δημόσιο, σε άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, σε επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και σε οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, καθώς και σε συνεταιρισμούς, για την ικανοποίηση αναγκών τους.

4. Για την εκμίσθωση σε συνεταιρισμούς εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 178.

5. Το μίσθωμα των ακινήτων της παραγράφου 3 καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 6 του άρθρου 178».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 189 του νόμου 1065/1980 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Επιτρέπεται η απευθείας και χωρίς δημοπρασία εκποίηση κινητών πραγμάτων προς το δημόσιο, άλλους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, για την κάλυψη των αναγκών τους, με απόφαση του δημοτικού ή κοι-

νοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Το τίμημα των κινητών καθορίζεται από την επιτροπή της παραγράφου 6 του άρθρου 178».

6. Στο άρθρο 189 του νόμου 1065/1980 οι παράγραφοι 4 και 5 παίρνουν αντίστοιχα αριθμούς 5 και 6 και προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Δωρεές δημοτικών και κοινοτικών κινητών πραγμάτων, πλην χρηματικών παροχών, επιτρέπονται ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του, προς το δημόσιο, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, για την εκπλήρωση σκοπού, που συνδέεται με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων ή την άμεση εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής».

7. Στο άρθρο 192 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου είναι δυνατή η παροχή χρηματικών επιχορηγήσεων σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους, που έχουν την έδρα τους στο δήμο ή την κοινότητα. Η απόφαση λαμβάνεται εφόσον η οικονομική κατάσταση του δήμου ή της κοινότητας το επιτρέπει και έχει εγγραφεί πίστωση στον προϋπολογισμό για το σκοπό αυτόν, που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα εκατοστό των τακτικών εσόδων του».

Άρθρο 27.

Πληθυσμός.

Στο άρθρο 217 του νόμου 1065/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Αν μετά τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της τελευταίας απογραφής επέλθουν, με διοικητικές πράξεις ή αποφάσεις του δικαστηρίου ορίων ή του διοικητικού πρωτοδικείου, μεταβολές στον πληθυσμό των δήμων ή κοινοτήτων, ο πληθυσμός που λαμβάνεται υπόψη είναι ο πραγματικός πληθυσμός που προέκυψε μετά τις παραπάνω μεταβολές».

Άρθρο 28.

Φορολογικές απαλλαγές, ατέλειες, προνόμια.

Στο άρθρο 225 του νόμου 1065/1980, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του νόμου 1270/1982, προστίθεται εδάφιο, μετά το προτελευταίο εδάφιο σειρά τρίτη, ως εξής:

«Απαλλαγές, που προβλέπονται υπέρ του δημοσίου, από το παράβολο για άσκηση ένδικων μέσων, όπως για την εισφορά υπέρ του ταμείου χρηματοδότησης δικαστικών κτιρίων, για το δικαστικό ένσημο αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφυλάκων, ισχύουν και για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα και λοιπά νομικά πρόσωπα, τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων, τις τοπικές ενώσεις και την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Έργα και προμήθειες.

Άρθρο 29.

Το άρθρο 196 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 196.

Εκτέλεση έργων, προμηθειών και εργασιών.

1. Τα δημοτικά και κοινοτικά έργα, οι προμήθειες, οι εργασίες και οι μεταφορές εκτελούνται με σύμβαση, που συνάπτεται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με διαγωνισμό, σύμφωνα με όσα ορίζουν ειδικότερα οι σχετικές διατάξεις. Αν ο διαγωνισμός δεν φέρει αποτέλεσμα, επιτρέπεται, ύστερα από απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, η τροποποίηση των όρων της διακήρυξής του ώστε να λαμβάνονται υπόψη κατά την επανάληψή του οι προσφορές που αντιστοιχούν σε αξία έργου, προμήθειας, εργασίας ή μεταφοράς ίση ή μεγαλύτερη της αξίας τους όπως υπολογίσθηκε με τη μελέτη.

2. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η εκτέλεση έργων, προμηθειών, μεταφορών και εργασιών με σύναψη σύμβασης, μετά από πρόσκληση περιορισμένου αριθμού εργοληπτών και διαγωνισμό μεταξύ τους ή χωρίς διαγωνισμό ή απευθείας από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας:

α) για έργα ή πράγματα, για τα οποία υπάρχει αποκλειστικότητα κατασκευής, προμήθειας ή εισαγωγής.

β) για πράγματα που είναι διατιμημένα, εφόσον κρίνεται ότι δεν είναι δυνατό να επιτευχθεί καλύτερη τιμή με διαγωνισμό.

γ) για καλλιτεχνικά έργα, που η αξία τους δεν είναι μεγαλύτερη από ένα εκατομμύριο δραχμές.

δ) αν ο διαγωνισμός γίνει δύο φορές και είτε δεν φέρει αποτέλεσμα είτε οι προσφορές κριθούν ασύμφορες.

Το ασύμφορο των προσφορών του δεύτερου διαγωνισμού κρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο με απόφασή του, που λαμβάνεται ύστερα από γνώμη της τεχνικής υπηρεσίας του δήμου ή της κοινότητας και, όπου δεν υπάρχει, της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων.

Με την ίδια διαδικασία επιτρέπεται στην περίπτωση αυτή να γίνει ανάθεση και σε μη πτυχιούχο εργολάβο αποδεδειγμένης ανάλογης εμπειρίας, εφόσον πρόκειται για έργα που η αξία τους δεν υπερβαίνει το χρηματικό όριο της παραγράφου 4 του παρόντος.

Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων μπορεί να αυξηθεί μέχρι το διπλάσιο το χρηματικό όριο του προηγούμενου εδαφίου για περιοχές της χώρας που καθορίζονται με την ίδια απόφαση.

ε) αν υπάρχει κατεπείγουσα ανάγκη, που προέκυψε από απρόβλεπτα ή έκτακτα περιστατικά και χρειάζεται να αντιμετωπισθεί αμέσως.

στ) αν ο δήμος ή η κοινότητα διαθέτει ή μπορεί να μισθώσει από το δημόσιο ή από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή από κατασκευαστικές επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ανάλογο τεχνικό εξοπλισμό.

ζ) αν πρόκειται για έργα που χρηματοδοτούνται μερικά ή ολικά από το δημόσιο ή δημόσιους οργανισμούς ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου με τον όρο να εκτελεσθεί από το δήμο ή την κοινότητα μόνο με αυτεπιστασία και όταν ακόμη ο δήμος ή η κοινότητα συμμετέχει στη δαπάνη εκτέλεσης του έργου.

η) αν πρόκειται να συνεχισθούν οι εργασίες, μετά από έκπτωση του αναδόχου ή μετά από διάλυση της εργολαβικής σύμβασης, για οποιοδήποτε λόγο.

θ) αν πρόκειται για έργα διάθεσης απορριμμάτων, με τον όρο να εκτελούνται με αυτεπιστασία από το δήμο ή την κοινότητα.

ι) αν πρόκειται για έργο ειδικό ή έργο με ειδικές συνθήκες εκτέλεσης ή ειδική κατηγορία έργων που χαρακτηρίζονται έτσι με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ύστερα από γνώμη του συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών έργων.

Στις συμβάσεις που γίνονται για την εκτέλεση των έργων των περιπτώσεων α', δ', ε' και η' πρέπει να περιλαμβάνεται το ποσοστό γενικών εξόδων και το όφελος του αναδόχου.

3. Η απόφαση της παραγράφου 2 πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη και να καθορίζει τους όρους της τεχνικής σύμβασης. Εφόσον πρόκειται για έργο, που η δαπάνη του έχει προϋπολογιστεί σε ποσό μεγαλύτερο από πέντε εκατομμύρια δραχμές, απαιτείται και γνωμοδότηση του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων.

4. Στις δημοπρασίες, για την εκτέλεση δημοτικών και κοινοτικών έργων, που η δαπάνη τους έχει προϋπολογιστεί σε ποσό έως δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων δραχμών, μετέχουν και εμπειροτέχνες. Για τα ηλεκτρομηχανολογικά έργα εφαρμόζονται οι σχετικές ειδικές διατάξεις.

5. Ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του έργου, με όρο που αναγράφεται στη διακήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, να προμηθεύεται χωριστά τα αναγκαία υλικά με διαγωνισμό ή απευθείας, σύμφωνα με τις διακρίσεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, να μεταφέρει ή να χρησιμοποιεί μηχανήματα που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου και να εκτελεί απευθείας ορισμένες εργασίες.

6. Σε περίπτωση που ο δήμος ή η κοινότητα έχει συστήσει ή μετέχει σε κατασκευαστική επιχείρηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης επιτρέπεται να αναθέτει απευθείας στην επιχείρηση αυτή την εκτέλεση των έργων που περιγράφονται στις περιπτώσεις α', δ', ε' και η' της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού και της παραγράφου 1 του άρθρου 197 του Κώδικα με απόφαση του δήμαρχου ή του προέδρου της κοινότητας, που καθορίζει και τους όρους της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή δεν ισχύει η παράγραφος 4 του άρθρου 197 του Κώδικα.

7. Επιτρέπεται η εκτέλεση, με βάση τις διατάξεις αυτού του νόμου, έργου, εργασίας ή μεταφοράς και η διενέργεια προμήθειας από δήμο ή κοινότητα, για λογαριασμό ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου που έχει συστήσει, μετά από σχετική απόφαση του οικείου διοικητικού συμβουλίου, με μεταφορά και της αντίστοιχης πίστωσης στον προϋπολογισμό του δήμου ή της κοινότητας».

Άρθρο 30.

Όροι για την εκτέλεση έργων και εργασιών και τη διενέργεια προμηθειών.

1. Οι παράγραφοι 1 και 4 του άρθρου 198 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Σε όλες τις περιπτώσεις εκτέλεσης έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή διενέργειας προμήθειας απευθείας από το δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας μετά από εξουσιοδότηση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ή δική του απόφαση κατά τις διατάξεις των άρθρων 196 και 197, δεν επιτρέπεται η εκτέλεση να είναι ποιοτικά κατώτερη ή δαπανηρότερη από την αξία που προβλέπει η σχετική μελέτη, που στις περιπτώσεις αυτές επιτρέπεται να συντάσσεται με βάση τις τιμές ημερομισθίων και υλικών, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις επικρατούσες τοπικές συνθήκες. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3 του άρθρου 197 και της τυχόν αναθεώρησης των τιμών, κατά τις ισχύουσες διατάξεις, αν διαπιστωθεί επιπλέον διαφορά της δαπάνης, η διαφορά αυτή καταλογίζεται με απόφαση του νομάρχη στο δήμαρχο ή στον πρόεδρο κοινότητας, που εκτέλεσε το έργο ή την εργασία ή έκανε την προμήθεια ή τη μεταφορά καθώς και του συνυπεύθυνου μηχανικού, που είχε την επίβλεψη, κατά το μέρος που ευθύνεται καθένας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει μελέτη έργου, προμήθειας, εργασίας ή μεταφοράς τυχόν καταλογισμός σε βάρος δημάρχου ή προέδρου κοινότητας γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 119 του Κώδικα.

4. Οι μελέτες των έργων, προμηθειών, εργασιών ή μεταφορών καταρτίζονται και θεωρούνται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου και αν δεν υπάρχει τέτοια υπηρεσία από την τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας. Κατ' εξαίρεση η θεώρηση μελετών έργων αξίας πάνω από πενήντα εκατομμύρια και μέχρι εκατό εκατομμύρια δραχμές γίνεται από τις αυτές υπηρεσίες μετά από γνωμοδότηση του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων και για όσες έχουν αξία πάνω από εκατό εκατομμύρια δραχμές γίνεται από την τεχνική υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών έργων και θεώρησης μελετών του Υπουργείου Εσωτερικών».

2. Η θεώρηση των πρωτοκόλλων κανονισμού τιμών μονάδας νέων εργασιών και των συγκριτικών πινάκων έργων γίνεται από τα όργανα της παραγράφου 4 του άρθρου 198 του νόμου 1065/1980, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συμβουλίου έργων και εφαρμόζεται και σε έργα που έχουν δημοπρατηθεί ή ανατεθεί χωρίς διαγωνισμό πριν από την ισχύ του νόμου αυτού.

Άρθρο 31.

Παρεκκλίσεις.

1. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται κατά παρέκκλιση των διατάξεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί εκπόνησης μελετών η απευθείας ανάθεση της εκπόνησης μελέτης έργου ή εργασίας του δήμου ή κοινότητας σε πτυχιούχο μελετητή ή μελετητικό γραφείο, οποιασδήποτε τάξης πτυχίου, εφόσον η προεκτιμώμενη αμοιβή όλων των σταδίων της μελέτης δεν υπερβαίνει σε ποσοστό το τριάντα στα εκατό του ανώτατου ορίου αμοιβής πτυχίου Α' τάξης, που ισχύει κάθε φορά για την αντίστοιχη κατηγορία μελέτης. Σε περίπτωση που, για οποιονδήποτε λόγο, προκύψει μεγαλύτερη αμοιβή από αυτή που προεκτιμήθηκε και που έγινε αποδεκτή από τον ανάδοχο με την υπογραφή της σχετικής σύμβασης, η επιπλέον διαφορά θεωρείται ποινική ρήτρα, σε βάρος του, για εσφαλμένη προεκτίμηση. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται και από τα δημοτικά και κοινοτικά ιδρύματα τα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα και τους συνδέσμους δήμων και κοινοτήτων.

2. Κατά παρέκκλιση των πολεοδομικών διατάξεων, τεχνικά έργα και εγκαταστάσεις, που εξυπηρετούν την ύδρευση και αποχέτευση δήμων ή κοινοτήτων ή την άρδευση περιοχών τους και προβλέπονται από τις τεχνικές μελέτες, δεν υπόκεινται στους όρους και περιορισμούς των διατάξεων αυτών και για την κατασκευή τους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας από τις αρμόδιες πολεοδομικές αρχές. Όσα από τα τεχνικά έργα και τις εγκαταστάσεις αυτές έχουν μεγάλο όγκο ή ύψος εκτελούνται ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας αρχιτεκτονικής επιτροπής.

Άρθρο 32.

1. Το άρθρο 199 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 199.

Επίλυση διαφορών.

1. Για κάθε πράξη του δήμου, της κοινότητας ή της επιβλέπουσας υπηρεσίας, για την οποία ο ανάδοχος του έργου, της εργασίας, της μεταφοράς ή της προμήθειας πραγμάτων, που είναι χρήσιμα για την εκτέλεση έργων ή ο ανάδοχος εκπονητής της μελέτης αυτών κρίνει ότι είναι βλαπτική των συμφερόντων του, έχει δικαίωμα να ασκήσει ένσταση ενώπιον του νομάρχη. Το ίδιο δικαίωμα έχει ο ανάδοχος του έργου, όταν ο δήμος ή η κοινότητα, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία ενός μήνα, δεν αποφαίνεται σε πράξη της επιβλέπουσας υπηρεσίας, η οποία πράξη προβλέπεται από τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για την εκτέλεση έργων και υπόκειται στην έγκρισή του. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται σε εκτέλεση του νόμου αυτού, η ένσταση ασκείται και κατατίθεται στο γραφείο της επιβλέπουσας υπηρεσίας μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία 15 ημερών από την επίδοση στον ανάδοχο της προσβαλλόμενης πράξης. Ο νομάρχης αποφαίνεται επί της ένστασης, μέσα σε τρεις μήνες από την κατάθεσή της, ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου δημοσίων έργων.

2. Η διαφορά συζητείται στο συμβούλιο, αφού πρώτα κληθούν υποχρεωτικά ο ανάδοχος και εκπρόσωπος του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης. Το συμβούλιο γνωματεύει αιτιολογημένα για την απονομή του δικαίου από άποψη νομιμότητας και ουσίας, ακόμα και αν δεν παραστούν αυτοί που έχουν κληθεί γι' αυτό.

3. Αν ο νομάρχης δεν εκδώσει την απόφαση του μέσα στην καθορισμένη προθεσμία της παραγράφου 1 ή κάποιος από τους ενδιαφερόμενους δεν αποδεχτεί την απόφαση του νομάρχη, τότε αρμόδιο για την επίλυση της διαφοράς που δημιουργείται είναι το Εφετείο, στην περιφέρεια του οποίου εκτελούνται τα έργα. Το Εφετείο δικάζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό, ύστερα από προσφυγή, που ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών, αφότου κοινοποιήθηκε η απόφαση του νομάρχη ή πέρασε η προθεσμία για την έκδοση της απόφασης.

4. Πριν υποβληθεί η διαφορά στο Εφετείο, πρέπει να έχει εξαντληθεί η διοικητική διαδικασία, που προβλέπει η παράγραφος 1 αυτού του άρθρου , διαφορετικά η προσφυγή είναι απαράδεκτη.

5. Κάθε αξίωση του εργολάβου κατά του εργοδότη ή αντίθετα του εργοδότη κατά του εργολάβου, που δεν στηρίζεται στην απόφαση της αρμόδιας αρχής και για την οποία έγινε προσφυγή στο Εφετείο, παραγράφεται, αν κατά το διάστημα της επιδικίας πέρασε διετία χωρίς να διακοπεί η παραγραφή. Για τις αξιώσεις των εργολάβων, που γεννήθηκαν νόμιμα και αναγνωρίσθηκαν με αποφάσεις των αρμόδιων Αρχών, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του διατάγματος περί Λογιστικού Δήμων και Κοινοτήτων, όπως αυτό ισχύει.

6. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και για έργα, εργασίες, μεταφορές ή προμήθειες που δημοπρατήθηκαν ή ανατέθηκαν χωρίς διαγωνισμό πριν από την ισχύ του Κώδικα».

Άρθρο 33.

Συλλογικά όργανα — Επεμβάσεις στην ιδιοκτησία.

1. Στο άρθρο 201 του νόμου 1065/1980 προστίθεται περίπτωση (ια) και η περίπτωση (ια) αριθμείται (ιβ) ως εξής:

«(ια) τη σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία των αναγκαίων για τα ανωτέρω θέματα συλλογικών οργάνων γνωμοδοτικής ή αποφασιστικής αρμοδιότητας».

2. Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 204 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Οι κύριοι ή κάτοχοι ακινήτων κτημάτων υποχρεούνται να ανέχονται τη διενέργεια δοκιμαστικών γεωτρήσεων και εκσκαφών μέσα στα κτήματά τους από το δήμο ή την κοινότητα ή τις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης, όταν προβλέπεται τούτο από τεχνική ή γεωλογική μελέτη ή έκθεση για την ανεύρεση υδάτων, την καλλιέργεια υφιστάμενων πηγών ή την τοποθέτηση σωλήνων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης. Η μετατόπιση των σωλήνων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, που τοποθετούνται, γίνεται ύστερα από αίτηση του κυρίου ή του κατόχου του ακινήτου, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, που εκδίδεται μέσα σε είκοσι ημέρες. Στην περίπτωση αυτή η σχετική δαπάνη επιβαρύνει το δήμο ή την κοινότητα. Επίσης, οι κύριοι ή κάτοχοι ακινήτων κτημάτων υποχρεούνται να ανέχονται την τοποθέτηση ενδεικτικών πινακίδων, για την κυκλοφορία και την ονοματοθεσία οδών και πλατειών, καθώς και τη στήριξη φωτιστικών σωμάτων.

2. Αν προκληθεί ζημία από τις ενέργειες αυτές, η οφειλόμενη αποζημίωση ορίζεται με πρωτόκολλο της τεχνικής υπηρεσίας δήμων και κοινοτήτων της νομαρχίας. Οι διατάξεις του άρθρου 162 εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή».

Άρθρο 34.

Το άρθρο 226 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 226.

Αναπροσαρμογή χρηματικών ορίων και ποσών.

Τα χρηματικά όρια και ποσά, που ορίζονται στον Κώδικα και στα Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του μπορούν να αυξομειώνονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Επιχειρήσεις.

Άρθρο 35.

Σύσταση και νομική φύση.

1. Οι παράγραφοι 3, 4, 5 και 6 του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«3. Η σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ή η συμμετοχή σε τέτοια επιχείρηση γίνεται, ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

4. Στην απόφαση του δημοτικού ή του κοινοτικού συμβουλίου για τη σύσταση δημοτικής ή κοινοτικής επιχείρησης ορίζονται η επωνυμία, ο σκοπός, η διάρκεια και η έδρα της επιχείρησης, τα περιουσιακά στοιχεία, που διατίθενται σ' αυτή και το αρχικό κεφάλαιο, τα σχετικά με τη διάλυση και εκκαθάριση της επιχείρησης και κάθε αναγκαία, κατά την κρίση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, λεπτομέρεια.

5. Οι παραπάνω δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά από αυτόν το νόμο.

6. Η σύσταση ή η συμμετοχή σε επιχείρηση, που δεν είναι αμιγής δημοτική ή κοινοτική, γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη, με απόφαση των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων, που λαμβάνεται με την πλειοψηφία της παραγράφου 3. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται και το ποσοστό της συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση του δήμου ή της κοινότητας στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης. Οι επιχειρήσεις αυτής της παραγράφου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρείας ή της εταιρείας μικτής οικονομίας ή του συνεταιρισμού. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή η συμμετοχή δήμου ή κοινότητας σε κοινοπραξία».

2. Στο τέλος του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980 προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Η ευθύνη δήμου ή κοινότητας, που συνιστά ή συμμετέχει σε επιχείρηση του άρθρου 213 περιορίζεται στη συμμετοχή της στο κεφάλαιο της επιχείρησης».

Άρθρο 36.

1. Το άρθρο 206 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 206.

Διοίκηση.

1. Οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε έως έντεκα μέλη, τα οποία ορίζονται μαζί με αναπληρωτές, από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο. Από τα μέλη αυτά τουλάχιστον, δύο είναι αιρετοί εκπρόσωποι του δήμου ή της κοινότητας, ένας είναι εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζομένους και ένας είναι εκπρόσωπος κοινωνικού φορέα της περιοχής. Τα υπόλοιπα μέλη είναι δημότες ή κάτοικοι του δήμου ή της κοινότητας,

που έχουν πείρα ή γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης.

2. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης προσλαμβάνεται διευθυντής της ή ορίζεται ως διευθυντής ένα από τα μέλη του. Στον κανονισμό προσωπικού της παραγράφου 2 του άρθρου 211 του Κώδικα καθορίζονται τα προσόντα, που πρέπει να έχει ο διευθυντής της επιχείρησης.

3. Στον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου για τις υπηρεσίες που παρέχουν στην επιχείρηση μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση, που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να καταβάλλεται αποζημίωση στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του».

2. Όπου στις κείμενες διατάξεις αναφέρεται «επιτροπή», ως όργανο διοίκησης των επιχειρήσεων στο εξής νοείται το διοικητικό συμβούλιο.

3. Τα διοικητικά συμβούλια των επιχειρήσεων, που συστήθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 1065/1980, θα συνεχίσουν να λειτουργούν με την ίδια σύνθεση μέχρις ότου προσαρμοστούν οι συστατικές τους πράξεις στις διατάξεις αυτού του νόμου, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 205.

Άρθρο 37.

Το άρθρο 207 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 207.

Αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου.

1. Το διοικητικό συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις που αφορούν την επιχείρηση, εκτός από τις περιπτώσεις που αρμόδιο είναι το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα ή με τη συστατική πράξη.

2. Το διοικητικό συμβούλιο στέλνει όλες τις αποφάσεις του χωρίς καθυστέρηση στο δήμο ή στην κοινότητα που ανήκει η επιχείρηση ή που συμμετέχει στην επιχείρηση».

Άρθρο 38.

Διαχείριση και διαχειριστικός έλεγχος.

1. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 208 του νόμου 1065/1980 αντικαθίστανται και προστίθεται παράγραφος 4 ως εξής:

«2. Το οικονομικό έτος της διαχείρισης των επιχειρήσεων συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος.

3. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τη διαχείριση, μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων και τη δημιουργία του απαραίτητου αποθεματικού, μπορεί να διατίθενται για τη βελτίωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης ή να διατίθενται στο δήμο ή στην κοινότητα για την εκτέλεση κοινωφελών έργων. Με την ίδια απόφαση το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης εκτιμώντας τους στόχους, την αποδοτικότητα και την παραγωγικότητά της, μπορεί να κρατήσει μέχρι είκοσι πέντε στα εκατό από τα καθαρά κέρδη, σε ιδιαίτερο λογαριασμό για την παροχή κινήτρων στους εργαζομένους, με τη μορφή πρόσθετων υλικών αμοιβών. Τα κριτήρια και η διαδικασία καταβολής των αμοιβών αυτών και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται στον Κανονισμό Προσωπικού της παραγράφου 2 του άρθρου 211 του Κώδικα. Οι πρόσθετες αυτές αμοιβές δεν αποτελούν τακτικές αποδοχές κατά την έννοια των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας και αποτελούν φορολογητέο εισόδημα μόνο κατά το ήμισυ.

4. Μετά από σχετική απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου η εκτέλεση των κοινωφελών έργων της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να γίνει από την ίδια την επιχείρηση, για λογαριασμό του δήμου ή της κοινότητας».

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 209 του νόμου 1065/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ως ελεγκτές ορίζονται και ορκωτοί λογιστές ή πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να οριστούν ελεγκτές σε ανώνυμη εταιρεία».

Άρθρο 39.

Εποπτεία των επιχειρήσεων — Κανονισμοί.

1. Το άρθρο 210 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 210.

Εποπτεία των επιχειρήσεων.

1. Οι αποφάσεις του διοικητικού συμβουλίου εγκρίνονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο αν αφορούν : α) την ψήφιση του προϋπολογισμού της επιχείρησης, β') την αγορά ή εκποίηση ακινήτων ή την επιβάρυνση αυτών με εμπράγματο δικαίωμα, γ) τη διάθεση των καθαρών κερδών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 208 του Κώδικα και δ) την επέκταση των εγκαταστάσεων της επιχείρησης. Δεν απαιτείται έγκριση αν πρόκειται για αγορά και πώληση ακινήτων από επιχειρήσεις οικιστικής δραστηριότητας.

2. Το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο εγκρίνει τον ισολογισμό και την έκθεση των πεπραγμένων, αν προβλέπεται η σύνταξή τους από το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 5 του άρθρου 211. Επίσης μπορεί ν' αποφασίζει τη διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού και ταμιακού ελέγχου από τα πρόσωπα που ορίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 209».

2. Το άρθρο 211 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 211.

Κανονισμοί.

1. Οι κανονισμοί που συντάσσονται από το διοικητικό συμβούλιο της επιχείρησης και εγκρίνονται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο είναι: α) ο εσωτερικός κανονισμός υπηρεσιών, με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες των υπηρεσιών της επιχείρησης και το ανώτατο όριο του αριθμού του προσωπικού και β) ο κανονισμός διαχείρισης.

2. Από το διοικητικό συμβούλιο συντάσσεται κανονισμός προσωπικού, που καθορίζει τους κανόνες που διέπουν την πρόσληψη, τα προσόντα του προσωπικού και το πειθαρχικό του δίκαιο. Με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να συντάσσονται και άλλοι κανονισμοί, που κρίνονται απαραίτητοι για τη λειτουργία της επιχείρησης.

3. Η εργασιακή σχέση του προσωπικού των επιχειρήσεων διέπεται από τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.

4. Στις δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις γίνονται αποσβέσεις με τα ποσοστά που ορίζει η φορολογική νομοθεσία.

5. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ρυθμίζονται και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του κώδικα φορολογικών στοιχείων τα θέματα που αναφέρονται στην τήρηση των βιβλίων και των λοιπών φορολογικών στοιχείων των δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων, τα σχετικά με τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία κατά κατηγορία επιχειρήσεων, τις αποσβέσεις, τα αποθεματικά, το διαχειριστικό έλεγχο και την εποπτεία του νομάρχη».

Άρθρο 40.

Το άρθρο 213 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 213.

Διαδημοτικές και διακοινοτικές επιχειρήσεις.

1. Οι επιχειρήσεις που συνιστώνται σύμφωνα με την πα-

ράγραφο 2 του άρθρου 205 διέπονται από τις γενικές διατάξεις του κεφαλαίου που αφορά τις επιχειρήσεις και από τις ακόλουθες ειδικές διατάξεις.

2. Οι αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για τη σύσταση επιχείρησης έχουν το ίδιο περιεχόμενο και περιλαμβάνουν τα στοιχεία της παραγράφου 4 του άρθρου 205 και επιπλέον τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρει κάθε δήμος ή κοινότητα και το ποσοστό της συμμετοχής του στο κεφάλαιο της επιχείρησης.

3. Μέλη του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης είναι δήμαρχοι, πρόεδροι κοινοτήτων, δημοτικοί και κοινοτικοί σύμβουλοι, κάτοικοι και δημότες των δήμων και των κοινοτήτων που συμμετέχουν. Δεν είναι αναγκαίο να εκπροσωπείται άμεσα στο διοικητικό συμβούλιο κάθε δήμος ή κοινότητα με δικό της εκπρόσωπο. Στο διοικητικό συμβούλιο συμμετέχει και εκπρόσωπος των εργαζομένων της επιχείρησης, αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζομένους. Ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ορίζεται από το δήμο ή την κοινότητα με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται στις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων με τις οποίες συνιστάται η επιχείρηση. Αντιπρόεδρος εκλέγεται, από το διοικητικό συμβούλιο, ένα από τα μέλη του.

4. Με τις αποφάσεις των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων για τη σύσταση επιχείρησης μπορεί να συσταθεί διαδημοτικό ή διακοινοτικό όργανο από αιρετούς εκπροσώπους των δήμων και κοινοτήτων που συμμετέχουν, αναλογικά με το ποσοστό συμμετοχής κάθε οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης στο κεφάλαιο της επιχείρησης. Το όργανο αυτό ασκεί τις αρμοδιότητες των δημοτικών ή κοινοτικών συμβουλίων που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 205 έως 213».

Άρθρο 41.

Το άρθρο 214 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 214.

Μικρές επιχειρήσεις.

Κάθε δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να ιδρύει μικρές επιχειρήσεις. Τη διοίκησή τους ασκεί το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή η δημαρχιακή επιτροπή. Τα έσοδα και τα έξοδα αυτών των επιχειρήσεων εγγράφονται σε ιδιαίτερα κεφάλαια και κωδικούς αριθμούς του δημοτικού ή κοινοτικού προϋπολογισμού. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τον τρόπο της διοίκησης, τη διαχείριση και τον τρόπο λειτουργίας των μικρών επιχειρήσεων, τα σχετικά με τις αναγκαίες προμήθειες και πωλήσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια».

Άρθρο 42.

Εξουσιοδοτήσεις — Ανάλογη εφαρμογή.

1. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 205 έως 213 του νόμου 1065/1980, όπως τροποποιούνται με αυτόν το νόμο, καθώς και:

α) Ο τρόπος εκλογής των εκπροσώπων των εργαζομένων στο διοικητικό συμβούλιο και τα κριτήρια επιλογής των κοινωνικών φορέων που θα εκπροσωπηθούν.

β) Τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, τα σχετικά με τη διαδικασία διορισμού, τη θητεία και την αντικατάστασή τους.

γ) Τα θέματα που αφορούν τη σύγκληση και λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης, την απαρτία και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου, του προέδρου και του διευθυντή της επιχείρησης.

δ) Η συγκρότηση και ο τρόπος λειτουργίας του οργάνου που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 213.

2. Κατά τα λοιπά, στις επιχειρήσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 205—213 εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις της αστικής και εμπορικής νομοθεσίας.

Άρθρο 43.

Δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα.

1. Δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα συνιστώνται από έναν οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης και φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980 και τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για τους συνεταιρισμούς.

2. Οι δημοτικές ή κοινοτικές επιχειρήσεις συνεταιριστικού χαρακτήρα έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των συνεταιρισμών. Επίσης, για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους, έχουν τις πρόσθετες φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων που προβλέπονται από το άρθρο 225 του νόμου 1065/1980.

3. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται, κατά κατηγορία επιχειρήσεων, μετά από σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΕΔΚΕ και πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται και κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της νομοθεσίας για τους συνεταιρισμούς οι όροι σύστασης και λειτουργίας τους και ειδικότερα το ποσοστό συμμετοχής του δήμου ή της κοινότητας στο συνολικό αριθμό των συνεταιρικών μεριδίων, τα σχετικά με την καταχώρησή τους στο μητρώο συνεταιρισμών, με τις υποχρεωτικές και προαιρετικές μερίδες, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και την ευθύνη των συνεταίρων, με τον τρόπο εκπροσώπησης του δήμου ή της κοινότητας και των λοιπών συνεταίρων στα όργανα των επιχειρήσεων, με τη σύνθεση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των οργάνων αυτών, με το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και τη διάθεση των κερδών, με τη διάλυση και εκκαθάριση, με το δικαίωμα προτίμησης του δήμου ή της κοινότητας για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 44.

Ανώνυμες εταιρείες με συνεταιρισμούς.

1. Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων μπορούν να συνιστούν ανώνυμες εταιρείες με συνεταιρισμούς, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980 και τη νομοθεσία για τις ανώνυμες εταιρείες.

2. Οι εταιρείες του άρθρου αυτού για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 225 του νόμου 1065/1980, αν πληρούν τους όρους των επόμενων εδαφίων:

α) Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων διατηρούν πάντοτε κοινές (μη προνομιούχες) μετοχές, που αντιπροσωπεύουν ποσοστό αθροιστικά τριάντα πέντε στα εκατό έως εξήντα πέντε στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου των κοινών μετοχών. Κατά το υπόλοιπο συμμετέχουν αποκλειστικά συνεταιρισμοί. Κατεξαίρεση μπορούν να συμμετάσχουν φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982 με κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά μέχρι το είκοσι στα εκατό του κεφαλαίου.

β) Όλες οι μετοχές, κοινές και προνομιούχες, είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο χρηματιστήριο αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ) Το διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από εννέα ή έντεκα μέλη. Από αυτά τρία ορίζονται από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, τρία από τους συνεταιρισμούς, ένα από τους εργαζόμενους στην εταιρεία αν αυτή απασχολεί περισσότερους από είκοσι, ένα μπορεί να οριστεί από φορέα του δημόσιου τομέα, αν αυτό προβλέπεται στο καταστατικό και τα υπόλοιπα εκλέγονται από τη γενική συνέλευση όλων των μετόχων.

δ) Σε κάθε εταιρεία συνιστάται εποπτικό συμβούλιο, που έχει τουλάχιστον τρία μέλη. Τα μέλη του ορίζονται σύμφωνα με το διάταγμα που προβλέπεται από την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού. Το εποπτικό συμβούλιο ασκεί αρμοδιότητες ανάλογες με τις αρμοδιότητες των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών.

ε) Από τα καθαρά κέρδη, μετά τη δημιουργία του τακτικού αποθεματικού και την καταβολή του πρώτου μερίσματος, διατίθεται ποσοστό έως είκοσι πέντε στα εκατό στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων που συμμετέχουν και ποσοστό έως είκοσι πέντε στα εκατό στους εργαζομένους στην εταιρεία. Για τη διάθεση των υπόλοιπων καθαρών κερδών αποφασίζει η γενική συνέλευση της εταιρείας.

στ) Αν η εταιρεία διαλυθεί, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν στην εταιρεία έχουν δικαίωμα προτίμησης, για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας, με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 55 του νόμου 947/1979 (ΦΕΚ Α' 169).

3. Για το τμήμα των καθαρών κερδών που διατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων και τους εργαζομένους, σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της προηγούμενης παραγράφου η εταιρεία απαλλάσσεται από κάθε φορολογία.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των παραγράφων 1, 2 και 3 αυτού του άρθρου και ιδιαίτερα τα θέματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών που συμμετέχουν, τα σχετικά με τους εκπροσώπους τους, τους εκπροσώπους των εργαζομένων και των φορέων του δημόσιου τομέα στα όργανα της εταιρείας και τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου, καθώς και ο τρόπος προσαρμογής των διατάξεων, που ισχύουν για τις ανώνυμες εταιρείες και στις εταιρείες αυτού του άρθρου.

Άρθρο 45.

Δημοτικές Εταιρείες Λαϊκής Βάσης.

1. Δημοτικές εταιρίες λαϊκής βάσης συνιστώνται από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, συνεταιρισμούς και άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980, τη νομοθεσία που ισχύει για τις ανώνυμες εταιρείες και τις παρακάτω διατάξεις:

α) Οι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές (μη προνομιούχες) μετοχές, που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά το τριάντα πέντε στα εκατό τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου και μαζί με τους συνεταιρισμούς διατηρούν πάντοτε την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου, ενώ καθένας από τους λοιπούς εταίρους έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το πολύ το δύο στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου.

β) Όλες οι μετοχές, κοινές και προνομιούχες, είναι ονομαστικές και δεν εισάγονται στο χρηματιστήριο αξιών. Οι κοινές μετοχές είναι δεσμευμένες ονομαστικές, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 3 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 (Β.Δ. 174/1963, ΦΕΚ Α' 37) και οι προνομιούχες χωρίς δικαίωμα ψήφου.

γ) Στο διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας συμμετέχει εκπρόσωπος των εργαζομένων αν αυτοί είναι περισσότεροι από είκοσι. Τα λοιπά μέλη εκλέγονται από τη γενική συνέλευση, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζει το διάταγμα της παραγράφου 4.

δ) Σε κάθε δημοτική εταιρεία λαϊκής βάσης συνιστάται εποπτικό συμβούλιο, που έχει τουλάχιστον τρία μέλη. Τα μέλη του ορίζονται σύμφωνα με το διάταγμα της παραγράφου 4. Το εποπτικό συμβούλιο ασκεί αρμοδιότητες ανάλογες με τις αρμοδιότητες των εποπτικών συμβουλίων των συνεταιρισμών.

ε) Αν η εταιρεία διαλυθεί, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης που συμμετέχουν έχουν δικαίωμα προτίμησης για την αγορά της εκποιούμενης περιουσίας με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του άρθρου 55 του νόμου 947/1979.

2. Δημοτική ή κοινοτική εταιρεία λαϊκής βάσης μπορεί να συσταθεί και από ένα δήμο ή κοινότητα, μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, εφόσον ο δήμος ή η κοινότητα έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το τριάντα πέντε στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου και καθένας από τους λοιπούς εταίρους έχει κοινές μετοχές που αντιπροσωπεύουν το πολύ το δύο στα εκατό του μετοχικού κεφαλαίου. Στην περίπτωση αυτή οι μέτοχοι, που είναι φυσικά πρόσωπα, πρέπει να είναι δημότες του δήμου ή της κοινότητας ή κατοικούν στο νομό ή κατάγονται από το νομό στον οποίο υπάγεται ο δήμος ή η κοινότητα.

3. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές εταιρείες λαϊκής βάσης εξομοιώνονται, ως προς τη φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων των μετοχών τους, με τις εταιρείες, των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου των δημοτικών και των κοινοτικών εταιρειών λαϊκής βάσης με δημόσια εγγραφή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 8α' του νόμου 2190/1920. Οι δημοτικές και οι κοινοτικές εταιρείες λαϊκής βάσης για την πρώτη διετία της λειτουργίας τους έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 225 του νόμου 1065/1980.

4. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται μετά από πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Εμπορίου και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων αυτού του άρθρου και ειδικότερα τα θέματα που αφορούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και των συνεταιρισμών που συμμετέχουν, τα σχετικά με τον ορισμό εκπροσώπου των εργαζομένων στο διοικητικό συμβούλιο και τη συγκρότηση, τις αρμοδιότητες και τη λειτουργία του εποπτικού συμβουλίου.

Άρθρο 46.

Επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης—Κίνητρα.

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου, εκτός από τις αμιγείς δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης θεωρούνται και αυτές που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 43, 44 και 45 αυτού του νόμου και οι: α) ανώνυμες εταιρείες, που συνιστώνται μόνο από φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και στις οποίες μπορούν να συμμετάσχουν και φορείς του δημόσιου τομέα, με κοινές μετοχές, που αντιπροσωπεύουν, αθροιστικά, μέχρι το είκοσι στα εκατό του κεφαλαίου, β) επιχειρήσεις, στις οποίες φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης διατηρούν πάντοτε κοινές μετοχές ή μερίδια που αντιπροσωπεύουν αθροιστικά τουλάχιστον το τριάντα πέντε στα εκατό του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου και μαζί με συνεταιρισμούς διατηρούν πάντοτε την πλειοψηφία των μετοχών ή μεριδίων.

2. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής φόρου μεταβίβασης ή δωρεάς για ακίνητα ή άλλα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται, δωρίζονται ή πωλούνται σ' αυτές από φορείς του δημόσιου τομέα της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982, από συνεταιρισμούς, από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και από άλλους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Για την πρόσληψη προσωπικού από τις επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, δεν ισχύουν οι διατάξεις του νόμου 1320/1983 και του νόμου 1188/1981.

4. Με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης, με την οποία δήμος ή κοινότητα αναθέτει σε επιχείρηση οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μεταφοράς ή τη διενέργεια προμήθειας, αν ο προϋπολογισμός καθενός από αυτά δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών εκατομμυρίων δραχμών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής εφαρμόζονται ανάλογα και για την ανάθεση σε επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης έργου, εργασίας, μεταφοράς και προμήθειας από τα ιδρύματα, τους συνδέσμους και τα άλλα νομικά πρόσωπα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

5. Ο φόρος κύκλου εργασιών που εισπράττουν και ο φόρος επί των κερδών που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελεί έσοδο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το έσοδο αυτό αποδίδεται στο νομαρχιακό ταμείο του νομού στον οποίο βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης και διατίθεται με απόφαση του νομαρχιακού συμβουλίου, για την οργανωτική και τεχνική υποβοήθηση και τη γενικότερη υποστήριξη όμοιων επιχειρήσεων και για την υποβοήθηση της συγκρότησης νέων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

6. Οι επιχειρήσεις του εδαφίου α' της παραγράφου 1, για την πρώτη πενταετία της λειτουργίας τους, έχουν τις φορολογικές απαλλαγές των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων του άρθρου 225 του νόμου 1065/1980.

7. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου μπορούν να συμμετέχουν σε κοινοπραξίες και ιδιαίτερα για τη διενέργεια κοινών προμηθειών, την από κοινού σύνταξη μελετών και εκτέλεση έργων, την από κοινού χρήση εξοπλισμού, την κοινή διαφήμιση των προϊόντων που παράγουν και των υπηρεσιών που παρέχουν και την προώθηση των πωλήσεών τους. Οι επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συμμετέχουν σε άλλες επιχειρήσεις, όπως συνεταιρισμούς, ανώνυμες εταιρείες και εταιρείες μικτής οικονομίας.

8. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εσωτερικών, Εργασίας και Εθν. Παιδείας και Θρησκευμάτων, που εκδίδονται με πρόταση του διοικητικού συμβουλίου του ΟΑΕΔ, μπορούν να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 18 του νόμου 1262/1982 (ΦΕΚ Α 70), προκειμένου περί δήμων, κοινοτήτων, συνδέσμων και επιχειρήσεων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που προσφέρονται για την πρακτική άσκηση σπουδαστών των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας.

Στην περίπτωση αυτή το ποσό επιδότησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 18 του νόμου 1262/1982 μπορεί να καθοριστεί μέχρι το 70% του ημερομισθίου ανειδίκευτου εργάτη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Συμπλήρωση και τροποποίηση διατάξεων για τις προσόδους και την περιουσία.

Άρθρο 47.

Παροχή στοιχείων στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι δήμοι και οι κοινότητες για την επιβολή φόρων, τελών, δικαιωμάτων ή εισφορών και τον έλεγχο των δηλώσεων, δικαιούνται να ζητούν αναγκαία στοιχεία και πληροφορίες από τις οικονομικές εφορίες και τους λοιπούς φορείς του δημόσιου τομέα και εκείνοι υποχρεούνται να τα δίνουν μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τη λήψη του εγγράφου του δήμου ή της κοινότητας.

Άρθρο 48.

Επιχορηγήσεις για πολιτιστικούς σκοπούς.

Με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Επιστημών, μπορεί να επιχορηγούνται δήμοι και κοινότητες, τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, η κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας, νομικά πρόσωπα των δήμων και κοινοτήτων και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχειρήσεις των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των τοπικών ενώσεων δήμων και κοινοτήτων και της κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας, στους σκοπούς και στις δραστηριότητες των οποίων περιλαμβάνονται αντικείμενα αρμοδιότητας Υπουργείου Πολιτισμού και Επιστημών.

Άρθρο 49.

Παραχώρηση δικαιώματος αμμοληψίας και κοινόχρηστων χώρων.

1. Με απόφαση του νομάρχη παραχωρείται σε δήμους και κοινότητες το δικαίωμα να εκμεταλλεύονται χώρους αμμοληψίας, αμμοχαλίκων, αμμοχώματος, σαβούρας και άλλων παρεμφερών υλικών που ανήκουν στο δημόσιο και βρίσκονται μέσα στα όρια της διοικητικής τους περιφέρειας.

Οι παραχωρήσεις αυτές γίνονται αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες του δημόσιου τομέα για τέτοια υλικά.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της προηγούμενης διάταξης.

3. Με απόφαση του νομάρχη, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του νομαρχιακού συμβουλίου, κοινόχρηστοι χώροι που ανήκουν στο δημόσιο μπορεί να παραχωρούνται κατά χρήση, χωρίς να μεταβάλλεται ο χαρακτήρας τους ως κοινόχρηστων, σε δήμους και κοινότητες, στην περιφέρεια των οποίων βρίσκονται.

Άρθρο 50.

Απαλλαγή από κρατήσεις.

Τα έσοδα των δήμων και κοινοτήτων, των δημοτικών και κοινοτικών ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, των συνδέσμων δήμων και κοινοτήτων και των αμιγών δημοτικών ή κοινοτικών επιχειρήσεων απαλλάσσονται, από 1 Απριλίου 1984, από κάθε κράτηση υπέρ του δημοσίου.

Άρθρο 51.

Αναθεώρηση ή λύση συμβάσεων.

1. Συμβάσεις μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και οποιουδήποτε τρίτου, φυσικού ή νομικού προσώπου, ανεξάρτητα από το περιεχόμενο και τον τύπο τους, που έχουν συναφθεί από 21 Απριλίου 1967 μέχρι και 23 Ιουλίου 1974, μπορεί να αναθεωρηθούν ή να λυθούν, σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους των διατάξεων του νόμου 207/1975 (ΦΕΚ Α' 240), εφόσον δεν είχε προταθεί η αναθεώρηση ή η λύση τους ή προτείνονται νέα στοιχεία. Οι προθεσμίες του τελευταίου αυτού νόμου αρχίζουν έξι μήνες μετά από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Η αληθής έννοια των περί προθεσμιών διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 5 του νόμου 207/1975 είναι ότι οι προθεσμίες που δεν αναφέρονται ρητά στο νόμο ως «αποκλειστικές» λειτουργούν, για κάθε περίπτωση, ως ενδεικτικές.

3. Η αληθής έννοια των διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 5 του ίδιου νόμου, περί των προϋποθέσεων ανάκλησης, αναθεώρησης ή λύσης των πράξεων και συμβάσεων, είναι ότι το στοιχείο του επιβλαβούς των συμφερόντων του δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και των δημόσιων επιχειρήσεων ή του καταναλωτικού κοινού ή της εθνικής οικονομίας ανάγεται τόσο στο χρόνο έκδοσης ή σύναψης, όσο και στο χρόνο εκτέλεσης αυτών.

Άρθρο 52.

Έξοδα κηδείας.

1. Η κηδεία δημάρχων και προέδρων κοινοτήτων μπορεί να γίνεται με δημοτική ή κοινοτική δαπάνη. Το ανώτατο όριο της δαπάνης αυτής καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου στην αρχή κάθε έτους, ανάλογα με την οικονομική δυνατότητα του οργανισμού και εγγράφεται στον προϋπολογισμό του έτους αυτού.

2. Το ανώτατο όριο, που καθορίζεται για τα έξοδα κηδείας των συνταξιούχων του δημοσίου, ισχύει και για τα έξοδα κηδείας των συνταξιούχων υπαλλήλων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Στο τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του Α. Ν. 582/1968 γίνεται η εξής προσθήκη:

«καθώς και των περιβόλων ιδρυμάτων, προκειμένου για τον ενταφιασμό προσωπικοτήτων που προσέφεραν σημαντικές υπηρεσίες στο ίδρυμα».

Άρθρο 53.

Τέλος διαμονής παρεπιδημούντων.

1. Η παράγραφος 6 του άρθρου 6 του νόμου 1080/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για ξενοδοχειακές επιχειρήσεις κάθε λειτουργικής μορφής και κατηγορίας, όπως ξενοδοχεία, MOTELS, BUNGALOWS, ξενώνες και επιπλωμένα διαμερίσματα, το κατά την παράγραφο 1 τέλος εισπράττεται απ' αυτές και καταβάλλεται στο αρμόδιο δημόσιο ή δημοτικό ταμείο, υπέρ του δικαιούχου δήμου ή κοινότητας, μέσα στην ίδια προθεσμία απόδοσης του φόρου κύκλου εργασιών.

Το δημόσιο ταμείο υποχρεούται ν' αποδίδει απευθείας το εισπραττόμενο ποσό στο δικαιούχο δήμο ή κοινότητα. Οι παραπάνω επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση συγχρόνως με την καταβολή του τέλους στο δικαιούχο δήμο ή κοινότητα με τα στοιχεία που ορίζει η παράγραφος 4 και ο οποίος δικαιούται να ενεργεί έλεγχο των στοιχείων της δήλωσης. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση της παραγράφου αυτής».

2. Η παράγραφος 8 του άρθρου 6 του νόμου 1080/1980 παίρνει αριθμό 10.

3. Στο άρθρο 6 του νόμου 1080/1980 προστίθενται παράγραφοι 8 και 9 ως εξής:

«8. Τα εξουσιοδοτημένα όργανα των δήμων και κοινοτήτων μπορούν οποτεδήποτε να κάνουν έλεγχο στους χώρους λειτουργίας των επιχειρήσεων, που υπάγονται στο τέλος αυτό, για την τήρηση των στοιχείων, που απαιτούνται από το νόμο για την είσπραξη του τέλους. Ο τρόπος και η διαδικασία ελέγχου καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών.

9. Επιχείρηση που διατηρεί περισσότερα από ένα καταστήματα, που υπάγονται στο τέλος αυτό, υποχρεούται να υποβάλλει χωριστή δήλωση στους δήμους ή κοινότητες, στη διοικητική περιφέρεια των οποίων λειτουργεί το κάθε κατάστημα».

Άρθρο 54.

Τέλος επί των ακαθάριστων εσόδων κέντρων διασκέδασης, εστιατορίων κλπ.

1. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του νόμου 1080/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Στα ακαθάριστα έσοδα περιλαμβάνονται γενικά όλα τα έσοδα της επιχείρησης από τις πωλήσεις, με οποιοδήποτε τρόπο, των ειδών που διαθέτουν».

2. Στην παράγραφο 5 του άρθρου 7 του νόμου 1080/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Όπου ο νόμος δεν προβλέπει την έκδοση στοιχείων, ο δήμος ή η κοινότητα μπορεί με απόφαση του συμβουλίου του να επιβάλει την υποχρέωση τήρησης τριπλοτύπων λογαριασμών που θεωρούνται από αυτόν».

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 7 του νόμου 1080/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Οι διατάξεις των παρ. 4, 5, 7, 8, 9 και 10 του προηγούμενου άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως και για το τέλος αυτού του άρθρου».

4. Μετά το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του νόμου 1080/1980 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τους κοινόχρηστους χώρους που παραχωρούνται για χρήση σε καφενεία, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια και παρεμφερή καταστήματα, το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο μπορεί με την ίδια απόφασή του να ορίζει ότι τα σερβιριζόμενα από τα καταστήματα αυτά στους ανωτέρω χώρους είδη θα προσφέρονται σε τιμές καταστήματος κατώτερης κατηγορίας από εκείνη στην οποία ανήκουν».

5. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του νόμου 1080/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο συντελεστής του φόρου σε ακέραιες μονάδες από έξι μέχρι δεκαέξι δραχμές κάθε έτος, κατά τετραγωνικό μέτρο φωτιζόμενης επιφάνειας στεγασμένου χώρου, ανάλογα με την περιοχή στην οποία βρίσκεται».

6. Η αληθής έννοια των διατάξεων του άρθρου 3 του νόμου 658/1977, με τις οποίες εξαιρούνται από την επιβολή των τελών επί των εκδιδόμενων λογαριασμών του εδαφ. δ΄ του άρθρου αυτού τα λειτουργούντα εντός ξενοδοχειακών επιχειρήσεων κάθε λειτουργικής μορφής εστιατόρια, κυλικεία, οινομαγειρεία πολυτελείας και κέντρα διασκέδασης κατηγορίας Α΄ ή ανώτερης ή και Β΄ μετά τήρηση της διαδικασίας του εδαφίου αυτού, είναι ότι: Τα καταστήματα αυτά εξαιρούνται από το τέλος, εφόσον εξυπηρετούν κατά κύριο λόγο τους ενοίκους της ξενοδοχειακής επιχείρησης.

Στην εξαίρεση δεν υπάγονται τα καταστήματα αυτά όταν επεκτείνονται σε κοινόχρηστους χώρους (πεζοδρόμια, πλατείες, δημοτικά πάρκα, αρχαιολογικούς χώρους) καθώς και όταν έχουν ανεξάρτητη είσοδο.

Άρθρο 55.

Έσοδα από πρόστιμα.

Οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 26 του νόμου 1080/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«1. Τα πρόστιμα, που επιβάλλονται για τις παραβάσεις των διατάξεων του κώδικα οδικής κυκλοφορίας (Ν. 614/1977 ΦΕΚ Α΄ 167), του νομοθετικού διατάγματος 805/1971 (ΦΕΚ Α΄ 1) και του αναγκαστικού νόμου 170/1967 (ΦΕΚ Α΄ 189) και εισπράττονται από τα ταμεία δικαστικών εισπράξεων ή άλλα δημόσια ταμεία, αποδίδονται στο δήμο ή την κοινότητα, στην περιφέρεια του οποίου βεβαιώθηκε η παράβαση. Η πληρωμή των προστίμων μπορεί να γίνει και απευθείας στο ταμείο που ενεργεί την ταμιακή διαχείριση του δικαιούχου δήμου ή κοινότητας.

2. Όλα τα πρόστιμα από παραβάσεις των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου για τη στάθμευση οχημάτων, την καθαριότητα και την κοινή ησυχία επιβάλλονται και από τα όργανα της ειδικής υπηρεσίας της παραγράφου 2 του άρθρου 24 του νόμου 1065/1980».

Άρθρο 56.

1. Οι διατάξεις του άρθρου 31 του νόμου 1080/1980 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 31.

Μεταβίβαση προσκυρωτέων δημοτικών ή κοινοτικών εκτάσεων.

1. Κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις που έχουν αποβεί προσκυρωτέες λόγω τροποποίησης του σχεδίου πόλεως και μείωσης του πλάτους των οδών μπορεί να μεταβιβάζονται στους παρόδιους δικαιούχους, μετά από αίτησή τους, που υποβάλλεται στο δήμο ή κοινότητα μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση της πράξης με την οποία τροποποιείται το σχέδιο πόλεως.

2. Το τίμημα των εκτάσεων που μεταβιβάζονται ορίζεται από την επιτροπή της παραγράφου 6 του άρθρου 178 του νόμου 1065/1980 με βάση την τρέχουσα αξία τους κατά τετραγωνικό μέτρο. Στην επιτροπή διαβιβάζεται και σχεδιάγραμμα που συντάσσεται από την τεχνική υπηρεσία του δήμου και, αν δεν υπάρχει, από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία δήμων και κοινοτήτων.

3. Για την παραπάνω μεταβίβαση αποφασίζει το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο, το οποίο με την ίδια απόφασή του μπορεί να καθορίσει, κατά περιοχές, μειωμένο μέχρι πενήντα στα εκατό (50%) το πληρωτέο υπέρ του δήμου ή της κοινότητας τίμημα της προηγούμενης παραγράφου. Το τίμημα εξοφλείται σε έξι ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται το αργότερο μέσα σε ένα χρόνο από την κοινοποίηση της απόφασης του συμβουλίου. Το μεταβιβαστικό συμβόλαιο υπογράφεται μετά την ολοσχερή εξόφληση του τιμήματος.

4. Σε περίπτωση που δεν καταβληθούν δύο δόσεις, μέσα στις ανωτέρω προθεσμίες, τα ποσά που έχουν καταβληθεί εκπίπτουν υπέρ του δήμου ή της κοινότητας και η κατάρτιση της σύμβασης μεταβίβασης ματαιώνεται».

2. Παρόδιοι δικαιούχοι εκτάσεων, που έγιναν προσκυρωτέες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις μεταβίβασης αυτών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 57.

Τέλη διαφημίσεων και κοινόχρηστων χώρων.

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 16 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958 (ΦΕΚ Α' 171), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του νόμου 1144/1981 (ΦΕΚ Α' 96), αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η διαφήμιση γίνεται με άδεια του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας ύστερα από αίτηση του διαφημιζόμενου που συνοδεύεται από σχέδιο διαφήμισης. Για διαφημίσεις της κατηγορίας Δ' του προηγούμενου άρθρου καθώς και για κάθε διαφήμιση από αέρος με οποιοδήποτε τρόπο δεν απαιτείται άδεια, αν για τη διαφήμιση αυτή έχει χορηγηθεί, μέσα στο ίδιο έτος, άδεια από άλλο δήμο ή κοινότητα. Δικαιούχος του ποσού του τέλους για την κατηγορία αυτή των διαφημίσεων είναι ο δήμος ή η κοινότητα, στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται η έδρα της επιχειρήσεως του διαφημιζόμενου, σε ποσοστό τριάντα στα εκατό και για το υπόλοιπο εβδομήντα στα εκατό η κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας. Ο τρόπος απόδοσης του ποσοστού στην κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Το τέλος για τις διαφημίσεις από αέρος ορίζεται σε ποσοστό έξι στα εκατό επί της δαπάνης διαφήμισης, όπως αυτή ορίζεται στο εδάφιο με τίτλο «κατηγορία Δ» της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του νόμου 1144/1981. Ειδικά για τις διαφημίσεις κατά μήκος των εθνικών και επαρχιακών δρόμων, η άδεια του δημάρχου ή προέδρου της κοινότητας χορηγείται μετά από σύμφωνη γνώμη της υπηρεσίας που είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση του δρόμου».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 16 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του νόμου 1144/1981, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Σε κάθε περίπτωση, για την καταβολή του τέλους και του προστίμου που προβλέπει το άρθρο 73, είναι υπόχρεοι σε ολόκληρο ο διαφημιστής, ο διαφημιζόμενος, καθώς και ο κύριος, ο νομέας και ο επικαρπωτής του χώρου στον οποίο γίνεται η διαφήμιση. Το τέλος καταβάλλεται ολόκληρο στο δημοτικό ή κοινοτικό ταμείο. Η είσπραξη ενεργείται με σχετικό σημείωμα του δικαιούχου δήμου ή κοινότητας».

3. Στο άρθρο 16 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 9 του νόμου 1144/1981, προστίθεται παράγραφος 6, ως εξής:

«6. Η άδεια για διαφημίσεις με γραφή ή απεικονίσεις σε τοίχους κτισμάτων χορηγείται από το δήμο ή την κοινότητα, μετά από γνώμη της επιτροπής αρχιτεκτονικού ελέγχου. Η επιτροπή γνωμοδοτεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία είκοσι ημερών από την παραλαβή του σχετικού εγγράφου του δήμου ή της κοινότητας. Αν περάσει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία, ο δήμος ή η κοινότητα αποφασίζει χωρίς τη γνώμη της επιτροπής».

4. Στην παράγραφο 13 του άρθρου 13 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 3 του νόμου 1080/1980, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Η άδεια αυτή μπορεί να χορηγείται και μετά από διενέργεια δημοπρασίας σύμφωνα με τους όρους και τη διαδικασία της παραγράφου 10 του άρθρου αυτού».

Άρθρο 58.

Εισφορά Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων υπέρ δήμων και κοινοτήτων.

1. Από την εισφορά που επιβάλλεται στα αγροτικά προϊόντα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του νόμου 4169/1961 (ΦΕΚ Α' 81), όπως ισχύουν, το ποσοστό που αναλογεί στους δήμους και τις κοινότητες αποδίδεται απευθείας από τα δημόσια ταμεία στο δήμο ή την κοινότητα στην περιφέρεια του οποίου παράγονται τα προϊόντα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών ρυθμίζεται ο τρόπος απόδοσης του εσόδου της εισφοράς στους δικαιούχους δήμους και κοινότητες και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

3. Κάθε διάταξη αντίθετη προς τις διατάξεις του άρθρου αυτού καταργείται. Η ισχύς του άρθρου αυτού αρχίζει από 1 Ιουλίου 1984.

Άρθρο 59.

Τέλη στάθμευσης — Πρόστιμα.

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του αναγκαστικού νόμου 170/1967, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Τα τέλη στάθμευσης που εισπράττονται με μετρητές στάθμευσης (παρκόμετρα) καθορίζονται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου από 20 έως 50 δραχμές την ώρα, αποτελούν έσοδο του δήμου ή της κοινότητας και διατίθενται αποκλειστικά για τη βελτίωση των κυκλοφοριακών συνθηκών του δήμου ή της κοινότητας».

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του αναγκαστικού νόμου 170/1967 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος σταθμεύει όχημα σε χώρους, όπου είναι εγκατεστημένοι μετρητές χρόνου στάθμευσης (παρκόμετρα), χωρίς να καταβάλει το τέλος, τιμωρείται με πρόστιμο τουλάχιστο χιλίων δραχμών».

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του αναγκαστικού νόμου 170/1967 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Όποιος σταθμεύει όχημα πέραν από το καθορισμένο

χρονικό όριο στάθμευσης τιμωρείται με πρόστιμο τουλάχιστο χιλίων δραχμών».

4. Τα πρόστιμα που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 περιπτώσεις δ' και ε' του νομοθετικού διατάγματος 805/1971 αυξάνονται σε χίλιες και δύο χιλιάδες δραχμές, αντίστοιχα.

Άρθρο 60.

Απαλλαγές από δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

1. Το άρθρο 82 του Β.Δ. της 24.9/20.10.1958, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 82.

Απαλλαγές από δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

1. Απαλλάσσονται από κάθε δημοτικό ή κοινοτικό φόρο, τέλος, δικαίωμα και εισφορά: α) το ελληνικό δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, β) οι ιεροί ναοί και γ) εκείνοι οι οποίοι έχουν φορολογικές απαλλαγές από συμβάσεις που έχουν συνάψει με το δημόσιο, εφόσον οι συμβάσεις αυτές κυρώθηκαν με νόμο και αναφέρουν ρητά την απαλλαγή από δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

2. Από τα ανταποδοτικά τέλη, που επιβάλλουν οι δήμοι και οι κοινότητες, δεν απαλλάσσονται αυτοί που αναγράφονται στις περιπτώσεις β' και γ' της προηγούμενης παραγράφου καθώς και το ελληνικό δημόσιο από το τέλος ύδρευσης.

3. Από τα ανταποδοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού απαλλάσσονται αγωνιστικοί χώροι που ανήκουν σε αθλητικά σωματεία ή φιλαθλες οργανώσεις και άλλοι αγωνιστικοί χώροι, εφόσον η είσοδος στους τελευταίους είναι ελεύθερη και δεν εισπράττεται δικαίωμα εισόδου.

4. Ειδικές διατάξεις που θεσπίζουν απαλλαγές από δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές καταργούνται».

Άρθρο 61.

Βεβαίωση εσόδων — Προσφυγές.

1. Η άσκηση προσφυγής, κατά πράξης βεβαίωσης δημοτικών ή κοινοτικών φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών δεν αναστέλλει την είσπραξη του ποσού που βεβαιώθηκε, εφόσον η βεβαίωση αυτή στηρίχτηκε σε στοιχεία που δηλώθηκαν από τον υπόχρεο στο δήμο ή την κοινότητα ή σε άλλη αρχή ή υπηρεσία του δημόσιου τομέα.

2. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του αναγκαστικού νόμου 344/1968 (ΦΕΚ. Α' 71) αντικαθίσταται ως εξής:

«Κατεξαίρεση είναι δυνατή η βεβαίωση μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας αν: α) είναι άγνωστος ο υπόχρεος. β) έχει ακυρωθεί μετά την πάροδο της πενταετίας η φορολογική εγγραφή για το λόγο ότι ο υπόχρεος δεν έλαβε γνώση της εγγραφής, γ) η βεβαίωση έγινε σε πρόσωπο που δεν είχε μερική ή ολική φορολογική υποχρέωση και δ) η βεβαίωση έγινε για οικονομικό έτος διάφορο από αυτό που αφορά η φορολογική υποχρέωση».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 του νομοθετικού διατάγματος 318/1969 (ΦΕΚ. Α' 212) αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Σε κάθε μέλος της επιτροπής για κάθε κτηνοτροφική περίοδο καταβάλλεται κατ' αποκοπήν αποζημίωση, το ύψος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 3.000 δραχμές».

4. Το εδάφιο α' της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του νομοθετικού διατάγματος 318/1969 αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Απόσπασμα των βεβαιωτικών καταλόγων κοινοποιείται με απόδειξη στο φορολογούμενο, για ποσό μεγαλύτερο από δέκα χιλιάδες δραχμές. Για τους οφειλέτες ποσού μέχρι δέκα χιλιάδες δραχμές η κοινοποίηση των αποσπασμάτων γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 41 του νομοθετικού διατάγματος 4260/1962 (ΦΕΚ. Α' 186).

5. Το ποσό των χιλίων δραχμών, που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου 505/1976 ΦΕΚ. Α' 353), αυξάνεται στις δέκα χιλιάδες δραχμές.

Άρθρο 62.

Προστασία της ακίνητης περιουσίας.

Το άρθρο 1 του νομοθετικού διατάγματος 31/1968 (ΦΕΚ. Α' 281) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1.

1. Ως προς τα κτήματα των δήμων και κοινοτήτων εφαρμόζεται η νομοθεσία που ισχύει εκάστοτε για την προστασία της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου εκτός από τα άρθρα 8 έως 20 του αναγκαστικού νόμου 1539/1938 (ΦΕΚ. Α' 488).

2. Όπου στις διατάξεις αυτές αναφέρεται: α) δημόσιο, β) διεύθυνση δημοσίων κτημάτων, γ) υπουργός ή υπουργείο οικονομικών, δ) οικονομικός έφορος ή οικονομικός υπάλληλος, ε) πρόεδρος νομικού συμβουλίου, νοείται αντίστοιχα: α) οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, β) οικονομική υπηρεσία του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) νομάρχης ή νομαρχία, δ) διευθυντής εσωτερικών και ε) νόμιμος εκπρόσωπος των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

Προσωπικό οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 63.

Κοινές υπηρεσίες.

1. Δύο ή περισσότεροι δήμοι ή κοινότητες, με αποφάσεις των συμβουλίων τους, που εγκρίνονται από το νομάρχη, μπορούν να αποφασίζουν το διορισμό ή την πρόσληψη προσωπικού για την από κοινού αντιμετώπιση των αναγκών τους, εφόσον έχουν ανάλογη οικονομική δυνατότητα για την κάλυψη της αντίστοιχης δαπάνης. Στις περιπτώσεις πρόσληψης γραμματέων για την εξυπηρέτηση κοινοτήτων, το προσωπικό των οποίων υπάγεται στις διατάξεις του δεύτερου μέρους του νόμου 1188/1981, συνυπολογίζεται για την εκτίμηση της οικονομικής τους δυνατότητας και η κρατική οικονομική ενίσχυση του άρθρου 313 του παραπάνω νόμου, η οποία παρέχεται και στην περίπτωση αυτή.

2. Η σύσταση των απαραίτητων θέσεων και ο διορισμός ή η πρόσληψη του προσωπικού γίνεται, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του νόμου 1188/1981, στον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης με το μεγαλύτερο πληθυσμό με απόφαση του συμβουλίου του.

3. Για το παραπάνω προσωπικό οι αρμόδιοι δήμαρχοι και πρόεδροι κοινοτήτων καταρτίζουν από κοινού ενιαίο κανονισμό εργασίας που δημοσιεύεται στα καταστήματα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που εξυπηρετούνται από τις κοινές υπηρεσίες. Η διαδικασία διορισμού ή πρόσληψης δεν κινείται πριν από την κατάρτιση αυτού του κανονισμού.

4. Η καταβολή των αποδοχών του προσωπικού και οι συναφείς εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς γίνεται από τον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης στον οποίο έχουν συσταθεί οι θέσεις και στον προϋπολογισμό του οποίου έχει εγγραφεί το ποσό. Το ποσό κατανέμεται με απόφαση του νομάρχη σε βάρος

των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που εξυπηρετούνται ανάλογα με τον πληθυσμό του καθενός. Η δαπάνη, που αναλογεί σε κάθε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, είναι υποχρεωτική, εγγράφεται στους προϋπολογισμούς τους και αποδίδεται στον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης που καταβάλλει τις αποδοχές.

5. Για κάθε θέμα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικού δικαίου των υπαλλήλων αυτών και για τη σύνταξη εκθέσεων υπηρεσιακής τους ικανότητας αρμόδιος είναι ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας στην οποία έχουν συσταθεί οι θέσεις.

6. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να συνάπτουν μεταξύ τους συμφωνίες, με τις οποίες ο ένας ή περισσότεροι από αυτούς αναλαμβάνουν να θέσουν στη διάθεση των λοιπών τα μέσα και τις υπηρεσίες τους, για να διευκολύνουν την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορούν να ρυθμίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες, για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 64.

Απόσπαση υπαλλήλων σε φορείς οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση υπουργού ύστερα από σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου διοικητικού συμβουλίου ή του αρμόδιου διοικητή, επιτρέπεται απόσπαση υπαλλήλων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός προσδιορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 1 του νόμου 1256/1982, σε φορείς οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή νομικά πρόσωπα, ιδρύματα ή αμιγείς επιχειρήσεις δημοτικές ή κοινοτικές ή σε αναπτυξιακούς συνδέσμους ή σε τοπική ένωση δήμων και κοινοτήτων ή στην κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας για την αντιμετώπιση πρόσκαιρων ή εποχιακών αναγκών και για χρονικό διάστημα μέχρι δύο έτη. Η απόφαση για την απόσπαση εκδίδεται ύστερα από αίτηση του ενδιαφερόμενου φορέα και γραπτή συγκατάθεση του υπαλλήλου που αποσπάται.

2. Ο χρόνος υπηρεσίας που διανύεται με απόσπαση στους παραπάνω φορείς λογίζεται για όλες τις συνέπειες ως συνεχής πραγματική υπηρεσία των υπαλλήλων στην οργανική τους θέση και οι αποδοχές τους και οι εισφορές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς για το χρόνο της απόσπασης καταβάλλονται από το φορέα στον οποίο αποσπάστηκαν. Η απόσπαση μπορεί να αρθεί οποτεδήποτε από τα όργανα που την αποφάσισαν με πρωτοβουλία τους ή ύστερα από αίτηση του φορέα στον οποίο έγινε η απόσπαση.

3. Στους υπαλλήλους που αποσπώνται, σύμφωνα με το άρθρο αυτό, καταβάλλονται οι πρόσθετες αμοιβές και η αποζημίωση που προβλέπονται για την περίπτωση αυτή από τη νομοθεσία που διέπει την υπηρεσία από την οποία αποσπώνται.

Άρθρο 65.

Πειθαρχικά συμβούλια — Προσλήψεις — Επιδόματα—Μετατάξεις κ.λ.π.

1. Τα υπηρεσιακά συμβούλια των άρθρων 5 και 6 του νόμου 1188/1981 είναι και πειθαρχικά συμβούλια.

2. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 19 του νόμου 1188/1981 προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Το ίδιο ποσοστό δέκα στα εκατό προστίθεται στο συνολικό βαθμό και αυτών που πετυχαίνουν σε διαγωνισμό που γίνεται για δήμο ή κοινότητα και ίδρυμα ή νομικό πρόσωπο αυτών εφόσον είναι δημότες αυτού του δήμου ή της κοινότητας».

3. Η παράγραφος 6 του άρθρου 106 του νόμου 1188/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Το επίδομα διαχειριστικών λαθών χορηγείται στους υπαλλήλους των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που απασχολούνται αποκλειστικά με τη διαχείριση χρημάτων ή ενσήμων, καθώς και στους ελεγκτές εσόδων—εξόδων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης σε ποσοστό ίσο με εκείνο που χορηγείται στους ελεγκτές και εκδότες των δημόσιων ταμείων».

4. Το εδάφιο β' της παραγράφου 1 του άρθρου 18 του νόμου 1188/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) από δύο μόνιμους δημοτικούς υπαλλήλους. Για την πλήρωση θέσεων κοινοτήτων, αντί των δημοτικών υπαλλήλων, ορίζονται δύο μόνιμοι κοινοτικοί υπάλληλοι.

Όλα τα μέλη της επιτροπής πρέπει να είναι υπάλληλοι των κλάδων ΑΤ, με εξαίρεση τις περιπτώσεις πλήρωσης θέσεων κλάδου ΑΡ και ΜΕ, κατά τις οποίες, όταν λείπουν υπάλληλοι κλάδων ΑΤ, τα μέλη της επιτροπής ορίζονται από τους κλάδους αυτούς».

5. Στο άρθρο 132 του νόμου 1188/1981 προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Κατεξαίρεση αυτών που ορίζονται στην παράγραφο 3 επιτρέπεται μετάταξη υπαλλήλου χωρίς αίτησή του από κοινότητα σε κοινότητα του ίδιου νομού, αν κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου υπηρετούν δύο ή περισσότεροι υπάλληλοι ύστερα από συγχώνευση κοινοτήτων ή λόγω επαναφοράς είτε κατά τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 76/1974 (ΦΕΚ Α' 266), του νόμου 193/1975 (ΦΕΚ Α' 223) και του άρθρου 12 του νόμου 1232/1982 είτε σε εκτέλεση απόφασης διοικητικού δικαστηρίου. Η μετάταξη αυτή γίνεται όταν οι οικονομικές δυνατότητες, σε συνδυασμό με τις υπηρεσιακές ανάγκες της κοινότητας στην οποία υπηρετεί, δεν δικαιολογούν να υπηρετούν όλοι σε αυτή. Η θέση που κατείχε αυτός που μετατάσσεται καταργείται αυτοδικαίως με τη μετάταξή του. Κατά τα λοιπά για τη μετάταξη αυτή εφαρμόζεται η διαδικασία, που προβλέπουν οι διατάξεις των παραγράφων 1 μέχρι και 3 αυτού του άρθρου».

6. Στο άρθρο 31 του νόμου 1188/1981 προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εσωτερικών, μπορεί να ορίζονται και άλλοι κλάδοι και να καθορίζονται οι θέσεις και τα προσόντα που απαιτούνται γι' αυτές, ανάλογα με τους κλάδους, τις θέσεις και τα προσόντα διορισμού που ισχύουν κάθε φορά για το προσωπικό των δημόσιων υπηρεσιών».

7. Ο δήμαρχος ή ο πρόεδρος της κοινότητας ή ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου ιδρύματος, νομικού προσώπου και συνδέσμου των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις αδυναμίας εκτέλεσης οποιασδήποτε εργασίας από τις υπηρεσίες των οργανισμών που αυτοί εκπροσωπούν, να συνάπτει σύμβαση έργου με φυσικά πρόσωπα, για την απευθείας ανάθεση εκτέλεσης των εργασιών αυτών. Για την αναγκαιότητα σύναψης της σύμβασης αυτής αποφαίνεται το οικείο συμβούλιο με πράξη του που εγκρίνεται από το νομάρχη.

8. Για να εφαρμοσθούν αυτά που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο απαιτείται η εγγραφή στον προϋπολογισμό σχετικής πίστωσης.

9. Η αρμοδιότητα των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών, σχετικά με την καθιέρωση υπερωριακής εργασίας στους υπαλλήλους των δήμων και κοινοτήτων, ιδρυμάτων και νομικών προσώπων τους, καθώς και συνδέσμων αυτών, βάσει των διατάξεων των παρ.

2 και 3 του άρθρου 106 του νόμου 1188/1981, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 754/1978, όπως αυτός τροποποιήθηκαν, ασκείται από τους νομάρχες. Η υπερωριακή εργασία των πιο πάνω υπαλλήλων θα είναι μέσα στα όρια που θα καθορίζονται κάθε χρόνο με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών και Οικονομικών.

10. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 22 του νόμου 1320/1983 (ΦΕΚ Α΄ 6) προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Ειδικά για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η καταγγελία της σύμβασης ή η ανανέωσή της γίνεται από τον αρμόδιο νομάρχη».

Άρθρο 66.

Απόσπαση υπαλλήλων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι διατάξεις του άρθρου 133 του νόμου 1188/1981 αντικαθίστανται ως εξής:

«Άρθρο 133.

1. Ειδικές διατάξεις νόμων που επιτρέπουν την απόσπαση υπαλλήλων σε κρατικές υπηρεσίες ή σε άλλον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε υπηρεσίες νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή οργανισμών κοινής ωφέλειας εξακολουθούν να ισχύουν. Η απόσπαση γίνεται πάντοτε ύστερα και από γνώμη του αρμόδιου για διορισμό οργάνου του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης από τον οποίο αποσπάται ο υπάλληλος. Απαγορεύεται η απόσπαση υπαλλήλου αν ένας μόνο υπηρετεί στον κλάδο στον οποίο αυτός ανήκει.

2. Αν υπάρχει έκτακτη υπηρεσιακή ανάγκη, με απόφαση του δημάρχου ή προέδρου κοινότητας μπορεί να αποσπασθεί έως ένα έτος υπάλληλος δήμου ή κοινότητας σε δημοτικό ή κοινοτικό ίδρυμα ή δημοτικό ή κοινοτικό νομικό πρόσωπο ή αμιγή δημοτική ή κοινοτική επιχείρηση του ίδιου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε αναπτυξιακό σύνδεσμο στον οποίο συμμετέχει ο δήμος ή η κοινότητα από τον οποίο γίνεται η απόσπαση και αντίστροφα. Η απόσπαση μπορεί να παρατείνεται με την ίδια διαδικασία για ένα ακόμη έτος.

3. Επιτρέπεται η απόσπαση υπαλλήλου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης σε άλλον οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, με αίτηση του υπαλλήλου, για συνυπηρέτηση με σύζυγο δημόσιο υπάλληλο ή υπάλληλο νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ή του νομάρχη, αν η απόσπαση γίνεται σε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης του ίδιου νομού, που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων για διορισμό οργάνων και των υπηρεσιακών συμβουλίων. Η απόσπαση γίνεται για ένα έτος και μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη. Δεν επιτρέπεται νέα απόσπαση στον ίδιο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης πριν περάσει πενταετία από την πρώτη απόσπαση. Μετά τη λήξη του χρόνου απόσπασης ο υπάλληλος υποχρεούται να εμφανισθεί στο δήμο, από τον οποίο αποσπάστηκε.

4. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 3 αυτού του άρθρου οι αποδοχές και αποζημιώσεις του υπαλλήλου που αποσπάστηκε και οι ασφαλιστικές εισφορές βαρύνουν το φορέα στον οποίο έγινε η απόσπαση.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ορίζονται οι πρόσθετες αμοιβές και αποζημιώσεις στους υπαλλήλους που αποσπώνται σύμφωνα με τις διατάξεις αυτού του άρθρου».

Άρθρο 67.

Γενικοί γραμματείς, δικηγόροι, προσωπικό εποχιακών αναγκών, ειδικοί σύμβουλοι, ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες.

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 241 του νόμου 1188/1981 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε δήμο με πληθυσμό πάνω από πενήντα χιλιάδες (50.000) κατοίκους και οικονομική δυνατότητα, μπορεί με τον οργανισμό εσωτερικής υπηρεσίας του να συνιστάται θέση μετακλητού γενικού γραμματέα. Οι αποδοχές του γενικού γραμματέα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών σε ποσοστιαία συνάρτηση με τις αποδοχές των υπαλλήλων ειδικών θέσεων α΄ βαθμού, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις του νόμου 1256/1982».

2. Στο άρθρο 245 του νόμου 1188/1981 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Οι δικηγόροι, που προσλαμβάνονται σε δήμους ή ιδρύματα αυτών, παρέχουν τις νομικές τους υπηρεσίες συγχρόνως στους δήμους, στα νομικά πρόσωπα και σε άλλα ιδρύματα των ίδιων δήμων χωρίς να δικαιούνται ιδιαίτερη αμοιβή».

3. Οι διατάξεις της περίπτωσης γ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 301 του νόμου 1188/1981 αντικαθίστανται ως εξής:

«γ. Για την αντιμετώπιση εποχιακών ή άλλων περιοδικών αναγκών. Ο χρόνος διάρκειας της σύμβασης δεν μπορεί να υπερβεί το χρονικό διάστημα των πέντε μηνών το έτος ή το ένα έτος προκειμένου περί πρόσκαιρων αναγκών. Ειδικά για την κάλυψη των πρόσκαιρων αναγκών, αναπτυξιακού συνδέσμου, νέου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης που προκύπτει από ένωση και κοινών υπηρεσιών οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, το παραπάνω όριο του ενός χρόνου μπορεί να παραταθεί με απόφαση του νομάρχη μέχρι τέσσερα χρόνια».

Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 301 του νόμου 1188/1981 καταργούνται.

4. Συνιστώνται στο δήμο Αθηναίων μέχρι τρεις θέσεις, στους δήμους Πειραιώς και Θεσσαλονίκης μέχρι δύο και στους λοιπούς δήμους με πληθυσμό πάνω από εβδομήντα χιλιάδες κατοίκους από μία, ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών συνεργατών. Επίσης μπορεί να συνιστάται με τον οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας από μία θέση ειδικού συνεργάτη σε δήμους που έχουν πληθυσμό πάνω από δέκα χιλιάδες κατοίκους ή είναι πρωτεύουσες νομών.

Οι ανωτέρω προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και διέπονται αποκλειστικά από τις διατάξεις των επόμενων παραγράφων.

5. Οι ειδικοί σύμβουλοι, οι ειδικοί συνεργάτες και οι επιστημονικοί συνεργάτες δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική και βαθμολογική κλίμακα ούτε οι θέσεις τους έχουν αντιστοιχία με τις θέσεις της κλίμακας αυτής. Υπόκεινται απευθείας στην ιεραρχική εξάρτηση του οικείου δημάρχου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί και είναι ανεξάρτητοι από το ειδικό επιστημονικό προσωπικό ιδιωτικού δικαίου, που προσλαμβάνεται σε οργανικές θέσεις για την εξυπηρέτηση διαρκών αναγκών του δήμου και διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 258 έως 300 του νόμου 1188/1981.

6. Για την πλήρωση των θέσεων της παραγράφου 4 του άρθρου αυτού απαιτούνται:

α) Τα γενικά προσόντα διορισμού που προβλέπονται για τους υπαλλήλους του πρώτου μέρους του νόμου 1188/1981, εκτός από το ανώτερο όριο ηλικίας για το διορισμό,

β) Πτυχίο σχολής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της χώρας ή ισότιμο πτυχίο ξένης ανώτατης σχολής ή ανώτατης κατά το νόμο στρατιωτικής σχολής των ενόπλων δυνάμεων ή των σωμάτων ασφαλείας.

γ) Ειδίκευση σε επιστημονικό ή επαγγελματικό τομέα αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, που αποδεικνύεται με αξιόλογη επιστημονική ενασχόληση (δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια, ομάδες εργασίας κλπ.) ή αξιόλογη επαγγελματική απασχόληση ή επαρκείς γνώσεις και σημαντική εμπειρία, ανάλογη με τα αντικείμενα που θα απασχοληθούν. Επίσης, η ειδίκευση αυτή μπορεί να αποδεικνύεται

και από την ιδιότητα των προσλαμβανομένων ως επαγγελματιών ειδικής εμπειρίας.

Ειδικά για τους επιστημονικούς συνεργάτες, απαιτείται και διδακτορικό δίπλωμα ή τίτλος μεταπτυχιακών σπουδών ανώτατης σχολής της ημεδαπής ή αλλοδαπής ή αξιόλογες ειδικές μελέτες, σχετιζόμενα με το αντικείμενο της απασχόλησής τους.

δ) Ειδικά για την πλήρωση θέσεων ειδικών συνεργατών αρκεί η ειδική εμπειρία στον τομέα που προσλαμβάνονται, χωρίς να απαιτούνται απαραίτητα τα προσόντα των περιπτώσεων α', β', γ' της παραγράφου αυτής.

7. Η πλήρωση των θέσεων ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, ενεργείται με δημόσια γνωστοποίηση δια του τύπου από το δήμαρχο ο οποίος και προσλαμβάνει με απόφασή του τα πρόσωπα που είναι, κατά την κρίση του, κατάλληλα. Η απόφαση αυτή, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζει τις δραστηριότητες και τα ειδικότερα καθήκοντα με τα οποία θα απασχοληθεί ο προσλαμβανόμενος.

Η πρόσληψη ολοκληρώνεται με την υπογραφή από τον προσλαμβανόμενο ειδικής σύμβασης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, από την οποία και συνάπτεται η εργασιακή σχέση με το δήμο και αρχίζει η υποχρέωση του προσλαμβανόμενου για παροχή υπηρεσιών.

8. Η πλήρωση των θέσεων ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών ή επιστημονικών συνεργατών μπορεί να γίνει και με απόσπαση από θέση του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται με το άρθρο 1 παράγρ. 6 του νόμου 1256/1982, ή με ανάθεση καθηκόντων με παράλληλη, πλήρη ή μειωμένη, άσκηση των κύριων καθηκόντων του προσλαμβανόμενου. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 64 του νόμου αυτού.

Οι αποσπώμενοι κατά το χρόνο της απόσπασής τους εξακολουθούν να υπάγονται στους φορείς ασφάλισης που είναι ασφαλισμένοι.

9. Στις θέσεις ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών, επιτρέπεται να προσλαμβάνονται και συνταξιούχοι του κατά το άρθρο 1 παράγρ. 6 του νόμου 1256/1982 δημόσιου τομέα, εφόσον έχουν τα απαιτούμενα προσόντα και τις λοιπές προϋποθέσεις για την πλήρωση των θέσεων αυτών.

10. Οι ειδικοί σύμβουλοι, οι ειδικοί συνεργάτες και οι επιστημονικοί συνεργάτες ασκούν καθήκοντα επιτελικά και δεν έχουν αποφασιστικές αρμοδιότητες οποιασδήποτε μορφής.

Παρέχουν συμβουλές και διατυπώνουν εξειδικευμένες γνώμες, γραπτά ή προφορικά, για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριοτήτων του δήμου τον οποίο έχουν οριστεί να εξυπηρετήσουν. Το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται προς το δήμαρχο, το δημοτικό συμβούλιο και τη δημαρχιακή επιτροπή ανάλογα με τις αρμοδιότητές τους.

Ειδικά οι επιστημονικοί συνεργάτες παρέχουν υπηρεσίες, μέσα στον κύκλο των γνώσεών τους, σε εξειδικευμένα επιστημονικά και τεχνικά θέματα, που μπορεί να αναφέρονται στη διενέργεια ερευνών, εκπόνηση μελετών, σύνταξη εκθέσεων, υποβολή προτάσεων ή εισηγήσεων, επεξεργασία και παρουσίαση στοιχείων απαραίτητων για την πραγμάτωση των σκοπών του δήμου, παροχή επιστημονικής ή τεχνολογικής βοήθειας σε ειδικά θέματα που απασχολούν τις οργανωτικές μονάδες του δήμου, συστηματική παρακολούθηση της επιστήμης και τεχνολογίας στον τομέα της δραστηριότητάς τους, τήρηση αρχείου ελληνικών και ξένων βιβλιογραφικών δεδομένων ή σε κάθε άλλη εργασία που τους ανατίθεται από τον οικείο δήμαρχο.

11. Το έργο των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και των επιστημονικών συνεργατών δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, αλλά αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος. Επίσης για όσους έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία, η άσκηση του ελεύθερου επαγγέλματός τους είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση του λειτουργήματος του ειδικού συμβούλου, του ειδικού συνεργάτη και του επιστημονικού συνεργάτη. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να εισαχθούν εξαιρέσεις στην εφαρμογή αυτής της παραγράφου μόνο όταν πρόκειται για πρόσληψη ειδικού συνεργάτη.

12. Οι αποδοχές των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και των επιστημονικών συνεργατών καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγρ. 2 του νόμου 1288/1982 (ΦΕΚ Α' 120) με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Σε περίπτωση ανάθεσης καθηκόντων οι αποδοχές δεν μπορούν να υπερβούν το 50% των αποδοχών της κύριας αυτών θέσης.

13. Η σύμβαση εργασίας των συμβούλων και συνεργατών λύεται με το θάνατο, την έκπτωση, την παραίτηση, την καταγγελία της ή την πάροδο είκοσι ημερών από την αποχώρηση του δημάρχου για την επικουρία του οποίου προσλήφθηκαν, εφόσον ο αντικαταστάτης του δεν εκδηλώσει με πράξη του τη συγκατάθεση για τη διατήρησή τους.

Η απόλυση λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας ή η αποδοχή της παραίτησης ενεργείται αζημίως για το δήμο με απόφαση του δημάρχου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η απόφαση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο μέσα σε είκοσι ημέρες από τη δημοσίευσή της.

Η λύση της εργασιακής σύμβασης επέρχεται με την κοινοποίηση στον ενδιαφερόμενο της κατά τα ανωτέρω απόφασης ή με την παρέλευση άπρακτης της 20ήμερης προθεσμίας.

Στην περίπτωση της έκπτωσης του συμβούλου ή συνεργάτη ή της αποχώρησης του δημάρχου, η λύση της εργασιακής σχέσης επέρχεται αυτοδίκαια αζημίως για το δήμο, η δε σχετική πράξη έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 68.

Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων.

1. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας, επιχορηγούνται κάθε έτος δήμοι ή κοινότητες, τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων, νομικά πρόσωπα και σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων, καθώς και τα κέντρα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων (ΚΑΠΗ) των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοίκησης για σκοπούς και δραστηριότητες αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Η επιχορήγηση αυτή αποτελεί τακτικό έσοδο και καλύπτει ανάγκες λειτουργίας, απόκτησης οικοπέδων, κατασκευής των εγκαταστάσεων και αγοράς αναγκαίου εξοπλισμού.

2. Το προσωπικό των κέντρων ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων που είναι αναγκαίο για τη λειτουργία τους υπάγεται :

α) το μόνιμο, στις διατάξεις του πρώτου μέρους του νόμου 1188/1981 και

β) των ειδικών θέσεων και το με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, στις διατάξεις του τρίτου μέρους του παραπάνω νόμου.

3. Οικογενειακοί βοηθοί διορίζονται με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και προτιμούνται αυτοί που έχουν προϋπηρεσία με τέτοια ειδικότητα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων και Τοπικές Ενώσεις.

Άρθρο 69.

Σύσταση επιχειρήσεων από τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων και την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας.

1. Οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων (ΤΕΔΚ) και η κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας (ΚΕΔΚΕ) μπορούν να συνιστούν επιχειρήσεις ή να μετέχουν σε επιχειρήσεις που συνιστούν μαζί με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα ή σε επιχειρήσεις που ήδη υπάρχουν, για την εκπλήρωση των σκοπών της παραγράφου 1 του άρθρου 205 του νόμου 1065/1980.

2. Η σύσταση ή η συμμετοχή τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων ή της κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας σε επιχείρηση γίνεται ύστερα από πλήρη οικονομοτεχνική μελέτη με απόφαση της διοικούσας επιτροπής της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων ή του διοικητικού συμβουλίου της κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της επιτροπής ή του συμβουλίου και εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Με τις αποφάσεις αυτές καθορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία που εισφέρονται, το ποσοστό συμμετοχής στο εταιρικό κεφάλαιο, η εκπροσώπηση των ενώσεων στα όργανα της επιχείρησης και οι όροι συμμετοχής και αποχώρησης.

3. Οι επιχειρήσεις αυτού του άρθρου λειτουργούν με τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας.

4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών ρυθμίζονται λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του άρθρου.

Άρθρο 70.

1. Το άρθρο 3 του προεδρικού διατάγματος 197/1978 (ΦΕΚ Α' 43) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3.
Πόροι.

Οι τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων και η κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας έχουν τους εξής πόρους:

α) Τις εισφορές των μελών τους, δήμων και κοινοτήτων, που πραγματοποιούν ετήσια τακτικά έσοδα πάνω από πεντακόσιες χιλιάδες δραχμές. Οι εισφορές καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού των Εσωτερικών σε ποσοστό μισό στα εκατό (1/2%) μέχρι ένα στα εκατό (1%) επί των τακτικών εσόδων του προτελευταίου έτους που αφορά ο προϋπολογισμός. Η εισφορά εγγράφεται ως υποχρεωτική στους προϋπολογισμούς των υπόχρεων οργανισμών. Από το παραπάνω ποσοστό εβδομήντα στα εκατό (70%) εισάγεται απευθείας από τους ταμίες σε ειδικό λογαριασμό του ταμείου παρακαταθηκών και δανείων της έδρας του νομού με τον τίτλο «έσοδα τοπικής ένωσης» και αποτελεί περιουσία και έσοδο αυτοτελούς διαχείρισης της αντίστοιχης τοπικής ένωσης. Το υπόλοιπο ποσοστό τριάντα στα εκατό (30%) αποστέλλεται απευθείας στο κεντρικό κατάστημα του ταμείου παρακαταθηκών και δανείων και εισάγεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό με τον τίτλο «έσοδα κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας» και αποτελεί περιουσία και έσοδο αυτοτελούς διαχείρισης αυτής.

Αν ο υπόχρεος δήμος ή κοινότητα δεν αποδώσει την παραπάνω εισφορά μέχρι τη λήξη της χρήσης, επιτρέπεται η παρακράτηση και απόδοσή της με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από πρόταση της τοπικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων και της κεντρικής ένωσης δήμων και κοινοτήτων Ελλάδας και εισήγηση του αρμόδιου νομάρχη, από την τακτική οικονομική ενίσχυση που δικαιούται ο δήμος ή η κοινότητα, μέσα στο πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους.

β) Τα έσοδα από συνδρομές του δελτίου που εκδίδει η κεντρική ένωση ή τα έσοδα άλλων όμοιων εκδόσεων.

γ) Τα έσοδα από ενισχύσεις, επιχορηγήσεις, δωρεές, εισφορές και κρατήσεις.

δ) τα έσοδα από επιχειρήσεις και διαφημίσεις».

2. Στο άρθρο 18 του προεδρικού διατάγματος 197/1978 προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Κάθε αμφισβήτηση, σχετικά με την ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων του προεδρικού διατάγματος 197/1978 για ζητήματα που αφορούν τις τοπικές ενώσεις δήμων και κοινοτήτων επιλύεται από τον αρμόδιο νομάρχη και για ζητήματα που αφορούν την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων επιλύεται από τον Υπουργό Εσωτερικών».

Άρθρο 71.

Προσωπικό των ΤΕΔΚ και της ΚΕΔΚΕ.

1. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του προεδρικού διατάγματος 197/1978 αντικαθίσταται ως εξής:

«Επιτρέπεται η πρόσληψη με απόφαση της διοικούσας επιτροπής της τοπικής ένωσης δύο υπαλλήλων με απολυτήριο τουλάχιστο λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου ή άλλου ισότιμου σχολείου με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου και μηνιαίες αποδοχές όχι ανώτερες του βασικού μισθού και των πάγιων επιδομάτων διοικητικού δημοτικού υπαλλήλου με 5ο βαθμό».

2. Στο ίδιο άρθρο προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:
«5. Επίσης επιτρέπεται η πρόσληψη με απόφαση της διοικούσας επιτροπής που εγκρίνεται από το νομάρχη του αναγκαίου επιστημονικού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Οι αποδοχές του προσωπικού αυτού καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 1198/1972».

3. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 13 του προεδρικού διατάγματος 197/1978 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Επιτρέπεται η πρόσληψη του αναγκαίου επιστημονικού, υπαλληλικού και λοιπού προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Η πρόσληψη του παραπάνω προσωπικού ενεργείται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που εγκρίνεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και οι αποδοχές του καθορίζονται κατά τις διατάξεις του νομοθετικού διατάγματος 1198/1972».

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Άλλες διατάξεις.

Άρθρο 72.

Ειδική άδεια για την άσκηση καθηκόντων των αιρετών οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

1. Στους δημάρχους και προέδρους κοινοτήτων που είναι και υπάλληλοι νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δημό-

σιων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας χορηγείται από τις υπηρεσίες τους ειδική άδεια μέχρι εξήντα μέρες κάθε έτος για να διευκολυνθούν στην εκτέλεση των καθηκόντων του αξιώματός τους.

2. Η άδεια αυτή χορηγείται και τμηματικά ύστερα από αίτηση των δικαιούχων σε εργάσιμες μέρες και ώρες, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν αθροιστικά τις εξήντα εργάσιμες μέρες το έτος.

3. Η παραπάνω άδεια θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από την υπαλληλική, εργασιακή και ασφαλιστική τους σχέση.

4. Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και για τους αντιδημάρχους στους οποίους χορηγείται άδεια μέχρι τριάντα μέρες κάθε έτος.

Άρθρο 73.

Αδελφοποίηση οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

1. Η αδελφοποίηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους οργανισμούς ξένων χωρών γίνεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου ύστερα από σύμφωνη γνώμη του Υπουργείου Εξωτερικών.

2. Οι ανταλλαγές αποστολών και άλλες εκδηλώσεις των αδελφοποιημένων και μη οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με αντίστοιχους ξένων κρατών και οι ανταλλαγές ή μετακλήσεις πολιτιστικών και καλλιτεχνικών συγκροτημάτων γίνονται μέσα στα πλαίσια των διεθνών ή διμερών συμφωνιών που έχει υπογράψει η χώρα μας με τα άλλα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς και με την αρχή της αμοιβαιότητας ύστερα από γνώμη του Υπουργείου Εξωτερικών.

3. Οι δαπάνες που αποφασίζονται από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια για την υλοποίηση των σκοπών της αδελφοποίησης και για τις μετακλήσεις πολιτιστικών ή καλλιτεχνικών συγκροτημάτων, βαρύνουν τους προϋπολογισμούς των αντίστοιχων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 74.

Επαναφορά παραιτηθέντων δημόσιων υπαλλήλων.

Δημόσιοι υπάλληλοι και υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ., που έθεσαν υποψηφιότητα για το αξίωμα του δημάρχου, του προέδρου κοινότητας και του δημοτικού ή κοινοτικού συμβούλου στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές της 17.10.1982 και δεν εκλέχτηκαν, επανέρχονται στη θέση από την οποία παραιτήθηκαν με αίτησή τους που υποβάλλεται μέσα σε δύο μήνες από την έναρξη της ισχύος αυτού του νόμου. Όσοι επανέλθουν καταλαμβάνουν τις κατά την ημέρα της επαναφοράς τους στον οικείο κλάδο και υπηρεσία κενές θέσεις του βαθμού τους. Αν δεν υπάρχουν κενές θέσεις, καταλαμβάνουν αντίστοιχες προσωρινές οργανικές θέσεις που συνιστώνται μ' αυτόν το νόμο και οι οποίες καταργούνται όταν προαχθούν περαιτέρω ή αποχωρήσουν από την υπηρεσία για οποιοδήποτε λόγο.

Άρθρο 75.

Αναστολή προθεσμιών.

Οι δικονομικές προθεσμίες για τις δίκες ενώπιον των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Συμβουλίου Επικρατείας αναστέλλονται για τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.

Άρθρο 76.

Υπόλοιπα λογαριασμών εφοδίων ύδρευσης.

Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του νομοθετικού διατάγματος 309/1974 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το τυχόν υπόλοιπο, που παραμένει υπέρ του λογαριασμού του δήμου ή της κοινότητας κατά την εκκαθάριση κάθε εντολής χορήγησης εφοδίων ύδρευσης, δεν επιστρέφεται αν είναι μικρότερο από δύο χιλιάδες δραχμές».

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Τελικές και μεταβατικές διατάξεις.

Άρθρο 77.

Συμβάσεις εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου του προσωπικού των Κ.Α.Π.Η. των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, τα οποία υπάγονται στο δημόσιο τομέα, μπορεί να παρατείνονται ή ανανεώνονται με απόφαση του αρμόδιου για διορισμό οργάνου μέχρι 31.12.1984. Οι διατάξεις αυτές ισχύουν και για τα Κ.Α.Π.Η. που θα υπαχθούν εφεξής στο δημόσιο τομέα. Η προθεσμία αυτή ισχύει και για τις συμβάσεις μίσθωσης έργου, οι οποίες επίσης μπορεί να παρατείνονται μέχρι 31.12.1984, εφόσον δικαιολογείται από τη συνέχιση του έργου.

Άρθρο 78.

Δημοτικότητα των ανηλίκων.

Τα ανήλικα τέκνα που γεννήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού αποκτούν τη δημοτικότητα: α) της μητέρας τους, εφόσον εκφραστεί σχετική επιθυμία των γονέων με κοινή δήλωσή τους στο δήμο ή την κοινότητα, στο δημοτολόγιο του οποίου είναι γραμμένη και β) εκείνου που ασκεί τη γονική μέριμνα, εφόσον οι γονείς είναι σε διάσταση ή διαζευγμένοι.

Άρθρο 79.

Λειτουργία των οργάνων των συνδέσμων.

Τα διοικητικά συμβούλια των συνδέσμων θα συνεχίσουν να λειτουργούν με τη σύνθεση που έχουν μέχρι να λήξει το δεύτερο έτος της διανυόμενης δημοτικής και κοινοτικής περιόδου, οπότε λήγει και η διετής θητεία του προέδρου, του αντιπροέδρου και των λοιπών μελών της εκτελεστικής επιτροπής τους. Μέχρι τότε τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια πρέπει να εκλέξουν τους αντιπροσώπους τους στο διοικητικό συμβούλιο του συνδέσμου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 139 του νόμου 1065/1980, όπως αυτές τροποποιούνται με αυτόν το νόμο. Στη συνέχεια εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο ο πρόεδρος, ο αντιπρόεδρος και τα λοιπά μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για την επόμενη διετία.

Άρθρο 80.

Καταλογισμοί.

1. Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που πληρώθηκαν από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, χωρίς να προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία, σε βάρος του δημοτικού ή κοινοτικού προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων των δήμων και κοινοτήτων για παροχές σε χρήμα ή σε είδος: α) προς αντιδημάρχους για παραστάσεις τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβου-

λίου, β) προς υπαλλήλους ή εργατοτεχνίτες για μισθούς, υπερωρίες, επιδόματα και γ) για επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Επίσης θεωρούνται νόμιμες και δαπάνες για πνευματικές, πολιτιστικές, καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, δραστηριότητες και δεξιώσεις καθώς και δαπάνες για διεθνείς ανταλλαγές που εγκρίθηκαν από τα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια.

2. Τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα καθώς και αδείας, τα οποία μέχρι 10 Μαρτίου 1981 καταβλήθηκαν σε δικαιούχους χορηγίας πρώην δημάρχους, θεωρούνται ότι νόμιμα καταβλήθηκαν.

3. Διαδοχικές αλλεπάλληλες συμβάσεις μισθώσεως εργασίας μισθωτών οποιασδήποτε ειδικότητας, που έχουν συνάψει οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης με βάση τις διατάξεις του άρθρου 301 του νόμου 1188/1981 και τις αντίστοιχες του νομοθετικού διατάγματος 1140/1972 για την αντιμετώπιση περιοδικών και πρόσκαιρων αναγκών για χρονικά διαστήματα μεγαλύτερα από αυτά που όριζαν οι διατάξεις αυτές, θεωρούνται νόμιμες.

4. Καταλογισμοί, που έγιναν από οποιαδήποτε Αρχή, για δαπάνες που εμπίπτουν στις προηγούμενες παραγράφους, κατά το μέρος που δεν έχουν εκτελεσθεί, κατά την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου δεν εκτελούνται, τα δε ποσά, που βάσει αυτών έχουν βεβαιωθεί ως εισπρακτέα δημοτικά ή κοινοτικά έσοδα, διαγράφονται σύμφωνα με τις ισχύουσες για κάθε περίπτωση διαδικασίες. Ποσά, που σε εκτέλεση των καταλογισμών αυτών έχουν εισπραχθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, δεν επιστρέφονται.

5. Επίσης δεν εκτελούνται καταλογισμοί που έγιναν από οποιαδήποτε αρχή για παράλειψη βεβαίωσης δικαιώματος αμμοληψίας.

6. Σε βάρος δημάρχου ως διατάκτη πληρωμών επιτρέπεται καταλογισμός μόνο για δόλο ή βαρειά αμέλεια.

Η διάταξη της παραγράφου αυτής ισχύει από τη δημοσίευση αυτού του νόμου.

Άρθρο 81.

Τροποποίηση των οργανισμών εσωτερικής υπηρεσίας.

Για χρονικό διάστημα ενός έτους από την έναρξη ισχύος αυτού του νόμου, οι οργανισμοί εσωτερικής υπηρεσίας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των ιδρυμάτων και των νομικών τους προσώπων μπορούν να τροποποιούνται χωρίς το χρονικό περιορισμό που θέτουν οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 12 του νόμου 1188/1981.

Άρθρο 82.

Επιτροπή απαλλοτριώσεων κ.λ.π.

1. Η εννεαμελής «επιτροπή κατάρτισης τελικού σχεδίου κώδικα νόμου για τις αναγκαστικές απαλλοτριώσεις», όπως αναμορφώθηκε με την 0536/273/21.10.1982 (ΦΕΚ Β' 837) κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου 1256/1982, διευρύνεται σε ενδεκαμελή με συμμετοχή δύο εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης που υποδεικνύονται από την κεντρική ένωση δήμων και κοινοτήτων της Ελλάδας. Επίσης διευρύνεται η γραμματεία της Επιτροπής, με δύο βοηθούς γραμματέα, υπαλλήλους της διεύθυνσης απαλλοτριώσεων του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 του νόμου 1065/1980, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 1 του νόμου 1270/1982, προστίθενται περιπτώσεις στ' και ζ' ως εξής:

«στ. Έναν αρχαιολόγο, που ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από το αρμόδιο τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών».

«ζ. Έναν υπάλληλο της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας, που ορίζεται με τον αναπληρωτή του από τον αρμόδιο Υπουργό».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 203 του νόμου 1065/1980 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Η πράξη του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου που κηρύσσει την απαλλοτρίωση κοινοποιείται με απόδειξη σε αυτούς κατά των οποίων στρέφεται, αν είναι γνωστοί. Αν αυτοί είναι άγνωστοι, η κοινοποίηση γίνεται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Περίληψη της πράξης αυτής δημοσιεύεται με φροντίδα του δήμου ή της κοινότητας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Άρθρο 83.

Αναγνώριση δήμων και κοινοτήτων.

1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, κοινότητες που έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, χαρακτηριστεί λουτροπόλεις, μπορεί να αναγνωριστούν σε δήμους, εφόσον έχουν πληθυσμό τουλάχιστον 2.500 κατοίκους. Με όμοιο διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του άρθρου 11 παρ. 1 του νόμου 1065/1980, όπως τροποποιήθηκε, μπορούν να αναγνωριστούν σε δήμους κοινότητες ιδιαίτερης ιστορικής σημασίας.

2. Ο οικισμός Καρυαί της κοινότητας Ασφάκας της επαρχίας Δωδώνης του νομού Ιωαννίνων αποσπάται από την Κοινότητα Ασφάκας και αναγνωρίζεται σε κοινότητα.

Τα όρια αυτής της κοινότητας καθορίζονται όπως προσδιορίστηκαν με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν.Δ. 1157/1972 (ΦΕΚ Α' 76).

3. Η Κοινότητα Δρίσκου της επαρχίας Δωδώνης του νομού Ιωαννίνων καταργείται και ενώνεται με την κοινότητα Κράψης του ίδιου νομού και επαρχίας με την οποία συνορεύει.

4. Η κοινότητα Ψαρών του νομού Χίου αναγνωρίζεται σε δήμο με το ίδιο όνομα.

Έδρα του δήμου αυτού ορίζεται η έδρα της πρώην κοινότητας.

5. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος άρθρου αρχίζει από 1.1.1985.

Άρθρο 84.

Εγχώρια περιουσία Κυθήρων και Αντικυθήρων.

1. Η «εγχώρια περιουσία των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων» αποτελεί διακοινοτική περιουσία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των Κυθήρων και Αντικυθήρων. Η περιουσία αυτή περιλαμβάνει:

α) Όλες τις εκτάσεις των νησιών είτε είναι κοινόχρηστες δασικές ή χορτολιβαδικές είτε αγροτικά ή αστικά ή άλλης

κατηγορίας ακίνητα, που δεν ανήκουν σε ιδιώτες ή βάσει νόμιμων τίτλων κτήσης κυριότητας στο δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου ή σε κατ' ιδίαν κοινότητες.

β) Την κινητή και ακίνητη περιουσία των ιερών προσκυνημάτων της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας, της Αγίας Μόνης και του Αγίου Ιωάννου του «εν κρημνώ» και των ανηκόντων σ' αυτά παρεκκλησίων και

γ) Τις νησίδες που βρίσκονται γύρω από τα Κύθηρα.

2. Η διαχείριση της περιουσίας της προηγούμενης παραγράφου ανήκει αποκλειστικά στην «Επιτροπή Εγχώριας Περιουσίας», που αποτελεί νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με έδρα την Κοινότητα Κυθήρων και υπόκειται στην εποπτεία του κράτους, που υπόκεινται και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης του νησιού.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, η διαχείριση της παραπάνω περιουσίας μπορεί να ανατεθεί σε αναπτυξιακό σύνδεσμο των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης των Κυθήρων και των Αντικυθήρων.

3. Η επιτροπή, όσον αφορά τη διαχείριση της «εγχώριας περιουσίας» έχει, χωρίς εξαίρεση, όλες τις αρμοδιότητες, δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης για τη διαχείριση της δημοτικής και κοινοτικής περιουσίας, καθώς και όλα τα δικαιώματα, δυνατότητες και απαλλαγές που παρέχει η νομοθεσία στους οργανισμούς αυτούς. Έχει επίσης όλα τα μέσα έννομης προστασίας της «εγχώριας περιουσίας» που έχει το δημόσιο και οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης για την προστασία των δημόσιων, δημοτικών και κοινοτικών κτημάτων.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται εφάπαξ με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, ρυθμίζονται:

α) Οι επιμέρους αρμοδιότητες, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της επιτροπής, όσον αφορά τη διαχείριση και την έννομη προστασία της εγχώριας περιουσίας σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο καθώς και ότι αφορά τον προϋπολογισμό, τον απολογισμό, τη λογοδοσία και την απόδοση των εσόδων στις κοινότητες του νησιού.

β) Η οργάνωση και ο τρόπος διαχείρισης της περιουσίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχ. β' του άρθρου αυτού.

γ) Η δυνατότητα και ο τρόπος διανομής ή παραχώρησης ακινήτων της εγχώριας περιουσίας σε κοινότητες των Κυθήρων και Αντικυθήρων.

δ) Οι σχέσεις της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας και των κοινοτήτων των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων και η δυνατότητα ίδρυσης διακοινοτικών επιχειρήσεων.

ε) Η σύνθεση, η συγκρότηση, η οργάνωση, η στελέχωση και η λειτουργία της Επιτροπής Εγχώριας Περιουσίας καθώς και ό,τι αφορά την ανάδειξη, τη θητεία, την αναπλήρωση και γενικά τη νομική κατάσταση των μελών της.

στ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

ζ) Η παροχή υπεξουσιοδότησης είτε προς τον Υπουργό Εσωτερικών είτε προς τον αρμόδιο νομάρχη για την ειδικότερη ρύθμιση των θεμάτων που βρίσκονται μέσα στο πλαίσιο της εξουσιοδότησης αυτής της παραγράφου.

5. Ο νόμος 2355/1920 (ΦΕΚ Α 152) και το άρθρο 15 του νόμου 514/1943 (ΦΕΚ Α 281) καταργούνται.

Άρθρο 85.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 31 του νομοθετικού διατάγματος 400/1970, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 του άρθρου 13 του νόμου 1256/1982, προστίθεται εδάφιο ως εξής:

«Οι δημοτικές και κοινοτικές επιχειρήσεις πρακτόρευσης ασφαλειών δικαιούνται να πρακτορεύουν τις ασφαλίσεις περιουσιακών στοιχείων του δημοσίου, δήμων και κοινοτήτων ως και των νομικών προσώπων και ιδρυμάτων τους, δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών επιχειρήσεων και πάσης φύσεως οργανισμών του δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. Η ασφάλιση των περιουσιακών αυτών στοιχείων γίνεται μόνο στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα που ορίζονται στο άρθρο 1 παρ. 6 του νόμου 1256/1982 «για την πολυθεσία κ.λ.π.», οι οποίες καταβάλλουν τη νόμιμη ή συνήθως καταβαλλόμενη προμήθεια».

Άρθρο 86.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Έρευνας και Τεχνολογίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορούν να ιδρύονται ανώνυμες εταιρείες με σκοπό τη λειτουργία, διαχείριση και εκμετάλλευση ερευνητικών ιχθυοκαλλιεργητικών, κτηνοτροφικών και γεωπονικών μονάδων σε κατάλληλες περιοχές της χώρας και με γνώμη των συμβουλίων των δήμων και κοινοτήτων, στην περιφέρεια των οποίων θα εγκαθίστανται οι μονάδες. Οι εταιρείες αυτές, μέτοχοι των οποίων μπορεί να είναι μόνο το δημόσιο, οι Ο.Τ.Α., νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα και συνεταιρισμοί, θα λειτουργούν για το δημόσιο συμφέρον και θα διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των ανώνυμων εταιρειών. Με τα διατάγματα αυτά μπορούν να καθορίζονται παρεκκλίσεις από την κείμενη νομοθεσία σχετικά με τη σύνθεση, λειτουργία και σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου, της Γενικής Συνέλευσης, καθώς και με τις περί μετοχικού κεφαλαίου, μερισμάτων, ισολογισμού, δημοσίευσης, τακτικού και έκτακτου έλεγχου, λύσης, εκκαθάρισης και διανομής διατάξεις αυτής. Η κατά κυριότητα παραχώρηση στρεμματικών εκτάσεων ως εισφορά στις παραπάνω εταιρείες ιδιοκτησίας του δημοσίου γίνεται μόνο με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που αποτελεί μεταγραπτέο τίτλο στο οικείο υποθηκοφυλακείο, η δε κατά χρήση μόνο με απόφαση του οικείου νομάρχη. Προκειμένου περί εκτάσεων των δήμων και κοινοτήτων, η παραχώρηση γίνεται με μόνη τη σχετική πράξη του συμβουλίου αυτών που, εφόσον πρόκειται για παραχώρηση κατά κυριότητα, αποτελεί μεταγραπτέο τίτλο στο οικείο υποθηκοφυλακείο.

Άρθρο 87.

Διατάξεις που καταργούνται.

1. Καταργούνται οι διατάξεις του άρθρου 11 του νόμου 541/1977 (ΦΕΚ Α' 42), της παρ. 3 του άρθρου 177 του νόμου 1065/1980, της παρ. 1 του άρθρου 21 του νόμου 1080/

1980, του άρθρου έβδομου του νόμου 979/1979 (ΦΕΚ Α' 234) σε ό,τι αφορά την υποχρέωση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης να καταβάλλουν δικαιώματα βεβαίωσης και είσπραξης υπέρ του δημοσίου και της παρ. 1 του άρθρου 7 του Β.Δ. 763/1969 (ΦΕΚ Α' 241).

2. Επίσης καταργούνται οι διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 41 του νόμου 1188/1981.

Άρθρο 88.

Εξουσιοδότηση για κωδικοποίηση.

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Εσωτερικών, επιτρέπεται η κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο νόμου των διατάξεων του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα, που κυρώθηκε με το νόμο 1065/1980, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με μεταγενέστερους νόμους και με αυτόν το νόμο, μεταβαλλομένης της σειράς των άρθρων και παραγράφων, με σκοπό την εναρμόνιση των διατάξεων μεταξύ τους με φρασεολογική τυπική μεταβολή αυτών.

Άρθρο 89.

Οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης σε συνεργασία με τους διευθυντές των σχολείων της περιφέρειάς τους καθορίζουν ειδικά προγράμματα επισκέψεων των μαθητών σε αρχαιολογικούς και ιστορικούς χώρους του νομού.

Άρθρο 90.

Η ισχύς αυτού του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις.

Παραγγέλλομεν να δημοσιευθή στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως το κείμενο του παρόντος και να εκτελεσθή ως νόμος του Κράτους.

Αθήνα, 18 Φεβρουαρίου 1984

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΛΑΖΑΡΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΙΩΑΝ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΩΝ)ΝΟΣ ΒΑ·Ι·ΤΣΟΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΑΓ. ΚΟΥΤΣΟΓΙΩΡΓΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΑΠ. - ΑΘ. ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΓΕΩΡΓ. - ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΤΤΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Α. - Μ. (ΜΕΛΙΝΑ) ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ, ΟΙΚΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΡΙΤΣΗΣ

ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΙΑΝΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΓΕΩΡΓ. ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 20 Φεβρουαρίου 1984

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ - ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΓΚΑΚΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ